

Agenția pentru Protecția Mediului Timiș

RAPORTARE

P.L.A.M. Timiș / P.R.A.M Regiunea Vest

SEMESTRUL I 2017

CAP. 1 STADIUL ACTUAL AL PROCESULUI DE PLANIFICARE DE MEDIU

Planul Local de Acțiune pentru Mediu al județului Timiș a fost elaborat și aprobat în anul 2008, în viziunea unei dezvoltări durabile a comunităților din județul Timiș și a județului în ansamblu. În prezent PLAM Timiș se află în etapa a IV-a a procesului de planificare PLAM: revizuirea Planului Local de Acțiune pentru Mediu.

1.1 Inițierea procesului de actualizare

Inițierea procesului de actualizare a PLAM la nivelul județului Timiș fost făcută de către **ARPM Timișoara**, în conformitate cu atribuțiile și responsabilitățile ce revin autorităților teritoriale pentru protecția mediului, **la propunerea coordonatorului PLAM**.

Componența **Comitetului de Coordonare** a fost aprobată prin *Ordin al Prefectului Județului Timiș nr 741/2011*. În cadrul sesiunii Comitetului de Coordonare al PLAM Timiș din 19 decembrie 2011, a avut loc validarea **Grupului de lucru**, semnarea **Memorandumului de cooperare** și aprobarea **Regulamentului de organizare și funcționare** a componentelor structurii organizatorice implicate în procesul de planificare de mediu din județul Timiș.

1.2. Identificarea părților participante la P.L.A.M. și stabilirea structurii organizatorice

Conform *Deciziei Președintelui ANPM nr. 427/24.06.2010* funcția de **coordonator al PLAM/PRAM ii revine conducătorului autorității**.

Conform *Ghidului practic al planificării de mediu*, identificarea părților participante la planificarea de mediu a fost realizată de către **Coordonatorul PLAM/PRAM**, având în vedere toate instituțiile cheie care trebuie să fie prezente în procesul de planificare de mediu precum și a factorilor interesați. Ca răspuns la adresa ARPM nr. 6801/02.09.2011, au fost nominalizați reprezentanții acestor instituții pentru constituirea structurii organizatorice a PLAM Timiș.

1.3. Instituționalizarea desfășurării procesului de planificare

Instituționalizarea procesului de planificare a fost solicitată Instituției Prefectului Județului Timiș prin adresa nr 8131/14.10.2011 și a fost aprobată prin *Ordin al Prefectului Județului Timiș nr. 741/2011*, componența Comitetului de coordonare și a Grupului de lucru fiind anexe ale acestui Ordin.

1.4. Evaluarea potențialului și a limitărilor comunității

Pentru evaluarea limitelor potențialului natural, economic și social al județului Timiș s-a folosit **analiza SWOT**. S-au stabilit astfel *punctele tari* pe care se poate baza comunitatea și care contribuie decisiv la realizarea unor acțiuni și a efectelor lor, și *punctele slabe* - domenii care trebuie îmbunătățite sau cărora trebuie să le fie întărită capacitatea.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Situarea județului la extremitatea vestică a României, la intersecția principalelor trasee rutiere și ferate de intrare dinspre UE în România • Legislație de mediu armonizată cu legislația Uniunii Europene; strategii și planuri de implementare a Directivelor UE pe fiecare sector de mediu • Structuri instituționale de baza și resurse umane calificate în domeniul protecției mediului • Experiență în derularea proiectelor finanțate din fonduri de pre-aderare și post-aderare, sau din alte surse externe • Existența ONG-urilor de mediu • Realizarea Planului Județean de Gestiune a Deșeurilor • Existența unor strategii privind soluționarea problemelor de mediu • Județul Timiș are calitatea de membru a Euroregiunii DKMT și relații de cooperare directe cu ambele state vecine prin județele acestora învecinate Csongrad și Provincia Voievodina; • Strategia de cooperare transfrontalieră la nivelul Euroregiunii DKMT • Proiecte transfrontaliere Ro-Hu și Ro-Se în derulare sau în curs de promovare • Imagine pozitivă a județului în UE și alte state (locul 2 după București în privința principalilor indicatori de dezvoltare socio economic: număr de investiții straine, PIB) • Piață tradițională de turism local și transfrontalier 	<ul style="list-style-type: none"> • Absența unui sistem de valorificare a potențialului parteneriatelor regionale, județene, locale și instituționale existente • Acorduri de cooperare care nu sunt susținute tehnic și executiv • Lipsa cunoștințelor sau experiență limitată privind practicile internaționale de refacere a mediului înconjurător • Nivelul relativ scăzut al investițiilor în sectoarele de mediu, comparativ cu necesarul de investiții pentru conformarea cu standardele europene • Accesul redus al populației la sisteme centralizate de apă și salubritate comparativ cu țările UE; calitatea scăzută a apei potabile furnizate către populație, în multe zone din județ • Funcționarea necorespunzătoare a stațiilor de tratare și epurare a apelor uzate, precum și evacuarea directă a apelor uzate • Inexistența depozitelor ecologice • Existența unor suprafețe mari de teren poluate istoric din cauza practicării unor activități economice intensive (sector chimic, agricol) • Resurse financiare și umane scăzute pentru managementul ariilor protejate și a biotopurilor • Sistemul deficitar de colectare selectivă a deșeurilor în mediul urban • Depozitarea necontrolată a deșeurilor în zonele rurale • Insuficienta preocupare a agenților economici în ceea ce privește minimizarea, recuperarea și reutilizarea deșeurilor • Slaba conștientizare a populației și a agenților economici privind gestionarea adecvată a deșeurilor, respectiv a ariilor speciale protejate

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea fondurilor UE ca o contribuție importantă pentru îmbunătățirea standardelor de mediu • Creșterea standardelor de viață și a oportunităților economice prin asigurarea unor servicii publice de calitate, prin reconstrucția ecologică a siturilor poluate, prin reducerea riscurilor la dezastre naturale • Existența unor planuri de investiții pe termen lung, în condițiile dezvoltării durabile • Implementarea legislației cu privire la introducerea celor mai bune tehnologii disponibile în infrastructura de mediu; creșterea eficienței utilizării resurselor și a energiei • Îmbunătățirea accesului populației și agenților economici la servicii publice de apă, canalizare și termoficare • Îmbunătățirea performanțelor operatorilor de servicii publice • Dezvoltarea unei piețe viabile de reciclare a deșeurilor • Dezvoltarea de parteneriate public - private pentru sectorul de mediu • Acces la know how și concepte noi menite să crească competitivitatea județului Timiș și atractivitatea acestuia pentru cooperări externe • Dezvoltarea cooperării transfrontaliere în scopul dezvoltării infrastructurii și a creșterii economice • Existența programelor de finanțare a cooperării transfrontaliere • Promovarea investițiilor de mediu în zone de risc ecologic 	<ul style="list-style-type: none"> • Riscul neadaptării la condițiile de calitate impuse de UE • Capacitatea scăzută a beneficiarilor finali și a autorităților locale de a elabora proiecte și de a aplica la standardele europene • Neconformarea cu cerințele Directivelor UE pentru sectorul de apă și gestiunea deșeurilor, în condițiile unei absorbții scăzute a fondurilor europene, cauzată de procesul complex de pregătire și gestionare a proiectelor, precum și datorită co-finanțării costisitoare • Dificultăți în susținerea costurilor de investiție a proiectelor în domeniul infrastructurii de mediu, în special de către comunitățile mici și medii • Costuri ridicate pentru conformarea cu standardele europene privind optimizarea tehnologiilor și folosirea BAT pentru agenții economici • Ineficiența investițiilor pe termen scurt și mediu pentru reducerea riscurilor de dezastre naturale • Instabilitatea legislației cu impact asupra mediului • Întârzierea modernizării sau a dezvoltării infrastructurii de circulație • Nivelul scăzut al cooperărilor antreprenoriale transfrontaliere, datorită lipsei cunoștințelor reciproce despre piață și a fluxului redus de informații

1.5. Identificarea și evaluarea problemelor/aspectelor de mediu

Pentru identificarea și ierarhizarea aspectelor de mediu s-au luat în considerare atât categoriile de probleme referitoare la elementele de mediu, cât și cele referitoare la domenii de activitate specifice. Astfel, la nivelul județului Timiș au fost identificate 12 categorii de probleme, cinci categorii de probleme vizând elemente ale mediului natural și șapte categorii de probleme vizând elemente ale activității sociale-economice antropice:

1. **Poluarea apelor de suprafață**
2. **Poluarea solului și a apelor subterane**
3. **Gestiunea deșeurilor**

4. Calitatea și cantitatea apei potabile
5. Poluarea atmosferei
6. Asigurarea stării de sănătate
7. Degradarea mediului natural
8. Urbanizarea mediului
9. Transporturile
10. Educația ecologică
11. Turismul
12. Întărirea capacității administrative a APM Timiș

1.6. Ierarhizarea și prioritizarea problemelor de mediu

Pentru ierarhizarea și prioritizarea problemelor de mediu s-a folosit matricea de evaluare a problemelor de mediu cu scopul gestionării complexității analizelor prin împărțirea unei probleme de mediu în mai multe părți.

Matricea de ierarhizare utilizată conține trei seturi de indicatori specifici:

a) Indicatori ce vizează dezvoltarea durabilă a unei comunități bazată pe respectarea și aplicarea unor reglementări și standardizări specifice conservării și protecției mediului natural (evaluarea impactului asupra mediului și a sănătății umane, conformarea cu cerințele legale în vigoare);

b) Indicatori ce vizează complexitatea și obiectivitatea informațiilor utilizate în caracterizarea și evaluarea unei probleme de mediu (identificarea gradului de incertitudine a evaluării problemei în scopul ierarhizării acesteia);

c) Indicatori ce vizează implicarea publică în luarea deciziilor ce privesc mediul și dezvoltarea viitoare a comunității din care fac parte (ordinul de prioritate acordat de comunitate problemei evidențiate);

Fiecăruia dintre acești indicatori i s-a asociat o scară calitativă (mare, mediu, redus), și o scară cantitativă (1, 2, 3).

Fiecărui indicator i s-a asociat și o pondere, în funcție de importanța acestuia:

Sănătatea populației - pondere 4, Calitatea mediului - pondere 5, Conformarea cu prevederile legislative - pondere 3, Nivelul de incertitudine - pondere 2, Ordinul de prioritate acordat de comunitate - pondere 2.

PROBLEMA									
Criteriu A		Criteriu B		Criteriu C		Criteriu D		Criteriu E	
În ce măsură problema afectează sănătatea umană		În ce măsură problema afectează mediul		În ce măsură problema generează neconformarea cu cerințele legale		Care este nivelul de incertitudine asupra evaluării problemei		Care este ordinul de prioritate acordat de comunitatea locală	
Mare	3	Mare	3	Mare	3	Mare	1	are	3
Mediu	2	Mediu	2	Mediu	2	Mediu	2	Mediu	2
Redus	1	Redus	1	Redus	1	Redus	3	Redus	1
Scorul pe criterii									
4 x ...		5 x ...		3 x ...		2 x ...		2 x ...	
Total scor pe problemă =									

Scorul pe fiecare indicator s-a calculat înmulțind scara cantitativă cu ponderea criteriului. Scorul pe problemă este egal cu suma scorurilor obținute pentru fiecare indicator. Scorul categoriei de

probleme reprezintă media aritmetică a scorurilor problemelor individuale din cadrul fiecărei categorii de probleme.

Ierarhizarea și prioritizarea problemelor de mediu se va relua și supune discuției.

CAP. 2 APROBĂRI OBTINUTE PRIVIND ELABORAREA, ACTUALIZAREA P.L.A.M.

Actualizarea Planului Local de Acțiune pentru Mediu al județului Timiș a fost solicitată prin adresa nr. 8131/14.10.2011 transmisă Instituției Prefectului județului Timiș și a fost aprobată prin *Ordin al prefectului Județului Timiș nr. 741/2011.*

CAP. 3 RAPORTUL SEMESTRIAL DE EVALUARE A REZULTATELOR IMPLEMENTĂRII P.L.A.M. – SEMESTRUL I 2017

CATEGORIA DE PROBLEME: POLUAREA APELOR DE SUPRAFAȚĂ

OBIECTIV GENERAL: Prevenirea degradării și conservarea calității apelor suprafață

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea cauzată de anumite substanțe periculoase evacuate în mediul acvatic al comunității

Obiectiv specific: Diminuarea poluării cauzată de anumite substanțe periculoase evacuate în mediul acvatic al comunității

Acțiunea „Identificarea substanțelor prioritare din Lista I și Lista II printr-un screening permanent și întocmirea unui plan de măsuri pentru conformare”, este realizată. ABAB a efectuat screeningul pentru depistarea substanțelor prioritare din Lista I și Lista II, în urma acestuia nefiind identificată nici o substanță relevantă pentru S.H. Banat. ABAB urmărește permanent calitatea apei în secțiunile de prelevare în scopul potabilizării.

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea apelor cu nitrați din surse agricole

Obiectiv specific: Protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din activități agricole

„Monitorizarea zonelor vulnerabile și utilizarea optimă a îngrășămintelor” - este o acțiune permanentă, realizată atât la nivelul ABAB prin efectuarea (conform prevederilor Programului unitar de activitate) a controalelor de verificare a unităților economice autorizate din punct de vedere al de gospodării apelor, cât și la nivelul OSPA – prin redactarea lucrărilor pedologice și agrochimice.

Referitor la „Aplicarea programului de acțiune pentru evitarea impurificării apelor de suprafață cu nitrați din surse agricole”, ABAB efectuează permanent (conform prevederilor Programului unitar de activitate) controale la primării, pentru verificarea deținerii și aplicării programului de acțiune pentru evitarea impurificării apelor cu nitrați din surse agricole. Se urmăresc permanent de către GNM fertilizările efectuate cu dejectii de la fermele de creștere a animalelor, prin controale periodice la agenții economice care au în obiectul de activitate fertilizarea solului în concordanța cu studiile OSPA. În primul sem 2017 au fost verificate 18 ferme de la care rezulta dejectii și care sunt împrăștiate pe terenurile agricole fiind verificate planurile de fertilizare și buletinele de analiza a apelor și solului .

„Monitorizarea efectului aplicării *Codului de bune practici agricole*” – realizată permanent- în cadrul studiilor pedologice sau agrochimice, OSPA recomandă producătorilor agricoli aplicarea eficientă a *Codului de bune practici agricole*. ABAB efectuează permanent (conform prevederilor Programului unitar de activitate) controale pentru verificarea deținerii și aplicării a Planurilor de fertilizare pentru evitarea impurificării apelor cu nitrați din surse agricole. Calitatea apei subterane este monitorizată semestrial în forajele de control. GNM CJ Timiș verifică prin controale periodice la fermele agricole deținerea studiilor OSPA și Planurilor de fertilizare.

“Amenajări de torenți, împăduriri, lucrări de desecare pe terenuri agricole”- Evacuarea excesului de umiditate se realizează prin stațiile de pompare, rețeaua de canale și construcțiile

hidrotehnice aferente - acțiune cu caracter permanent, realizată.

„Construcția și reabilitarea platformelor de depozitare a gunoiului de grajd”- în curs de realizare În cadrul controalelor planificate și neplanificate ale GNM CJ Timis la ferme, se verifica și platformele de colectare a gunoiului de grajd , au fost verificate 2 ferme care au platforme betonate și nu au fost constatate neconformități cu privire la depozitarea acestuia.

„Conștientizarea producătorilor agricoli privind utilizarea rațională a îngrășămintelor organice și minerale și a codului de bune practici agricole” – realizat „Managementul reziduurilor zootehnice și al protecției mediului în zona de Câmpie a Banatului” în cadrul contractului de cercetare științifică în cadrul programului de vecinătate România - Serbia 2004-2006, de către USAMVB Timișoara. De asemenea, DADR informează periodic producătorii agricoli, în cadrul PNDR. Conștientizarea producătorilor agricoli se regăsește în toate lucrările OSPA efectuate la cererea beneficiarilor.

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea apelor de suprafață, ca urmare a existenței fermelor de creștere a porcilor din județul Timiș

Obiectiv specific: Evitarea deversărilor de ape uzate, provenite de la unitățile de creștere a animalelor aparținând fermelor de creștere a porcilor.

„Monitorizarea calității apelor de suprafață din vecinătate”- acțiune cu caracter permanent este realizată 2017. ABAB realizează monitorizarea calității apelor de suprafață doar în secțiunile SMIAR (Ordinul 31/2006).

„Reabilitarea baturilor existente și construcția de altele noi pentru depozitarea în siguranță a dejecțiilor animaliere” – baturile vechi au fost înlocuite cu bazine de stocare a dejecțiilor.

„Aplicarea penalităților la fermele care poluează cursurile de apă din vecinătate”. Se realizează permanent. Toate fermele zootehnice sunt autorizate din punct de vedere al gospodăririi apelor, cu stocarea apelor în bazine tip PERMASTORE. Pentru poluări accidentale se aplică principiul „poluatorul plătește”.

„Întocmirea planurilor de fertilizare a suprafețelor de teren disponibile și a pretabilității acestora la fertilizare, în condițiile asigurării protecției zonelor sensibile”- acțiune cu caracter permanent, executată de către OSPA.

„Obligativitatea realizării de studii pedologice privind calitatea agrochimică a terenurilor din zonele care urmează să se fertilizeze, stabilirea cantităților optime de dejecții care se pot utiliza, precum și perioadele în care se pot realiza fertilizările”- realizată - S-a realizat Studiul OSPA pentru terenurile agricole care se fertilizează cu dejecții de pasăre. Periodicitatea de realizare este o dată la 4 ani.

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea apelor de suprafață datorită lipsei de întreținere a patului alb al canalului Bega pe teritoriul municipiului Timișoara, precum și a altor cursuri de apă din județ

Obiectiv specific: Diminuarea impactului asupra mediului cu întreținerea prin decolmatare a patului alb al canalului Bega pe teritoriul municipiului Timișoara

„Lucrări de întreținere și igienizare a cursurilor de apă în aval de Uzina de apă din Timișoara”- Se realizează permanent, funcție de necesități, de către SGA Timiș. Lucrările de decolmatare a canalului Bega au fost realizate.

„Salubritatea periodică a malurilor râului Bega amonte de municipiul Timișoara”- realizat permanent: Operatorul municipal de salubritate realizează în permanență curățarea malurilor canalului Bega.

„Salubritatea periodică a malurilor râului Bega amonte de municipiul Timișoara, precum și a râului Bârzava” – realizată permanent - se realizează în funcție de necesități, de către SGA Timiș

„Monitorizarea efectelor acestor operații de întreținere a canalului Bega asupra calității apei în aval de municipiul Timișoara” – realizată sem I 2017 - ABAB realizează monitorizarea

calității apei canalului Bega în regim de flux rapid zilnic în secțiunea Otelec, aval de municipiul Timișoara.

„Salubritatea periodică a malurilor râului Barzava și afluenților acestuia” - se realizează permanent, în funcție de necesități, de către SGA Timiș.

PROBLEMA DE MEDIU: Lipsa instalațiilor de preepurare a apelor rezultate de la spitale/secții de boli contagioase

Obiectiv specific: Identificarea de programe de finanțare pentru realizarea instalațiilor de preepurare

„Realizarea instalațiilor de preepurare a apelor uzate rezultate de la spitale/secții de boli contagioase” – acțiune cu termen de realizare permanent, realizată în semestrul I 2017. ABAB urmărește aplicarea prevederilor aviz/autorizației de gospodărire a apelor, conform prevederilor Programului unitar de activitate.

„Aplicarea penalităților la spitalele/secțiile de boli contagioase pentru depășiri ale limitelor maxime admise ale indicatorilor reglementați” se realizează de către GNM prin controale la unitățile spitalicești, se verifică îndeosebi gestiunea deșeurilor medicale.

PROBLEMA DE MEDIU: Decolmatarea canalelor de desecare, irigații, și de transport și menținerea rolului pentru care au fost proiectate

Obiectiv specific: Prevenirea degradării apelor de suprafață

„Decolmatarea periodică și întreținerea albiei canalelor”- Se realizează permanent, funcție de necesități, de către SGA Timiș; în semestrul I 2017 nu s-au efectuat lucrări de decolmatare.

PROBLEMA DE MEDIU: Lipsa unui sistem de informare a consumatorilor asupra calității apei destinate consumului

Obiectiv specific: Prevenirea degradării apelor de suprafață

„Realizarea unei baze de date privind calitatea apei potabile la nivelul producătorilor de apă potabilă și/sau a primăriilor” – acțiune permanentă, realizată ≤ 2017. Rezultatele analizelor fizico chimice și microbiologice sunt introduse lunar în baza de date, pentru orașele Timișoara, Deta, Jimbolia, Sănnicolau Mare, Buziaș, Făget și toate localitățile aparținătoare din aria de operare. Primăria Municipiului Timișoara la nivelul Biroului Hidrotehnic actualizează în permanență situația cantității și calității apei potabile livrate de operatorul Aquatim.

„Mediatizarea datelor existente, referitoare la calitatea apei potabile”: realizată ≤ 2017
Calitatea apei potabile din rețea este afișată lunar la sediul Aquatim pentru municipiul Timișoara și la sediile sucursalelor Deta, Jimbolia, Sănnicolau Mare, Buziaș și Făget pentru localitățile respective.

Din iulie 2010, calitatea apei potabile pentru Timișoara este afișată și pe site-ul Aquatim.

Lunar se transmite la Primăria Timișoara rezultatul monitorizărilor pentru Timișoara pe luna anterioară. Din semestrul II 2014 rezultatele monitorizării calității apei potabile sunt disponibile și la sediile primăriilor localităților din aria de operare.

Prin mijloacele specifice de informare Primăria Municipiului Timișoara informează cetățenii privind calitatea apei potabile.

PROBLEMA DE MEDIU: Lipsa unui sistem de monitorizare a calității apei din surse individuale de alimentare cu apă în scop potabil

Obiectiv specific: Asigurarea parametrilor de calitate a apei provenite din sursele individuale

„Identificarea tuturor surselor individuale de alimentare cu apă potabilă din mediul urban și rural” și „implementarea unui sistem de monitorizare a calității surselor individuale prin creșterea capacității de prelevare și analiză a laboratoarelor de specialitate” În curs de realizare < 2017.

Se realizează, conform HG 974/2004, doar la solicitare-contră cost. Compartimentul de Evaluarea a Factorilor de Mediu, Avizare/Autorizare Sanitară din cadrul DSP Timiș supraveghează sistemele

publice, centrale și individuale de aprovizionare cu apă. La nivelul Municipiului Timișoara au fost forate și amenajate un număr de 112 fântâni publice de mare adâncime care deservesc populația din toate cartierele orașului.

La nivelul Biroului Hidrotehnic, în cadrul Primăriei municipiului Timișoara, se actualizează în permanență situația surselor individuale de alimentare cu apa potabilă (nr. avize și autorizații gospodărire a apelor).

„Eliminarea surselor de poluare care afectează stratul freatic” realizată sem. I 2017 - Principalele surse de poluare a stratului freatic sunt sursele difuze reprezentate de aglomerările umane ce nu dispun de un sistem centralizat de colectare a apelor uzate și fermele zootehnice. Aceste ferme sunt în evidența ABAB și sunt verificate conform prevederilor Planului unitar de activitate, calitatea apei subterane fiind monitorizată prin intermediul forajelor de control.

“Realizarea de studii hidrogeologice, puțuri de observație dotate cu senzori” realizată ≤ 2017 - ABAB prin serviciul de specialitate întocmește periodic studii hidro-geologice.

„Dotarea cu sisteme de măsurare a debitului pentru toate forajele de captare a apei potabile” – realizată ≤ 2017 - ABAB urmărește permanent respectarea prevederilor autorizațiilor de gospodărire a apelor prin controale conform Programului unitar de activitate, și de montare a sistemelor de măsurare a debitelor pentru toate forajele de captare a apei în vederea potabilizării.

CATEGORIA DE PROBLEME: POLUAREA SOLULUI ȘI A APELOR SUBTERANE

OBIECTIV GENERAL: Îmbunătățirea calității solului și a apelor subterane prin diminuarea numărului și severității surselor de poluare

PROBLEMA DE MEDIU: Existența unui număr mare de ferme de suine pe teritoriul județului Timiș

Obiective specifice : Respectarea prevederilor Hotărârii Consiliului Județean Timiș nr.35/30.05.2006, precum și a prevederilor Codului de bune practici agricole

- 1. Îndeplinirea obligațiilor impuse în autorizațiile integrate de mediu pentru fermele SC. Smithfield SRL: Pădureni, Parța, Ciacova, Peciu Nou, Periam**
- 2. Îndeplinirea obligațiilor impuse în avizele de mediu la încetarea activității fermelor SC. Smithfield SRL: Sânnicolau Mare și Orțișoara**

„Respectarea numărului maxim de capete de porci, pe total ferme de creștere și îngrășare porci în regim intensiv, acceptate în județul Timiș: 1 000 000 capete într-un total de 100 ferme” - realizată ≤ 2017 - GNM realizează controale privind numărul de animale din ferme. ABAB urmărește permanent respectarea prevederilor autorizațiilor de gospodărire a apelor prin controale conform Programului unitar de activitate. În primul semestru 2017 GNM CJ Timiș a verificat 18 ferme și nu s-au constatat neconformități.

“Interzicerea amplasării fermelor de creștere și îngrășare la: minim 1 km față de orice așezare umană și 500 m față de drumurile județene”- acțiune permanentă- realizată ≤ 2017 Prin procedura de avizare/autorizare se urmărește respectarea prevederilor legale în vigoare. În primul semestru 2017 GNM CJ Timiș a verificat 18 ferme și nu s-au constatat neconformități.

Acțiunea „Interzicerea fertilizării cu ape uzate provenite din fermele de creștere a terenurilor cu apă freatică sub 2 metri sau 4 metri asociate cu textură nisipoasă, cu exces de umiditate” - acțiune permanentă- ≤ 2017 - este prevăzută de către OSPA în Studiile Pedologice și Agrochimice întocmite. Prin procedura de avizare/autorizare se urmărește respectarea prevederilor legale în vigoare.

„Respectarea numărului maxim de amplasamente de ferme de suine pe unitatea administrativ-teritorială va fi de 3 și se va interzice amplasarea în nordul localităților” - acțiune permanentă- realizată ≤ 2017 - prin procedura de avizare/autorizare se urmărește respectarea prevederilor legale în vigoare. GNM CJ Timiș realizează controale periodice, în primul semestru 2017 nu s-au constatat neconformități.

„Interzicerea fermelor de suine în: comunele periurbane situate în zonele de interes

metropolitan: Dumbrăvița, Giroc, Șag, Ghiroda, Moșnița Nouă, Sanandrei, Sânmihaiu Român, Săcălaz, Orțișoara, Giarmata, Remetea Mare și Parța, precum și în albiile majore ale cursurilor de apă” – acțiune realizată ≤ 2017 - Prin procedura de avizare/autorizare se urmărește respectarea prevederilor legale în vigoare. În primul semestru 2017 GNM CJ Timiș a verificat 18 ferme și nu s-au constatat neconformități.

„Evitarea amplasării de noi ferme de suine în zone vulnerabile unde concentrația de nitriți depășește limitele normale: Cenei, Foieni, Gătaia, Giulvăz, Jebel, Peciu Nou, Periam, Satchinez, Giarmata, Șag, Tormac, Uivar, Mașloc, Pișchia” realizată ≤ 2017 - Prin procedura de avizare/autorizare se urmărește respectarea prevederilor legale în vigoare. În primul semestru 2017 GNM CJ Timiș a verificat 18 ferme și nu s-au constatat neconformități.

„Interzicerea aplicării dejectiilor prin injectare sau împrăștiere pe terenuri agricole în pantă de peste 10% în apropierea râurilor sau în canalele de desecări” și „Interzicerea fertilizării cu ape uzate provenite din fermele de creștere a terenurilor cu apă freatică sub 2 metri sau 4 metri asociate cu textură nisipoasă, cu exces de umiditate”, acțiuni realizate permanent pentru toate lucrările agrochimice efectuate de OSPA pentru beneficiari. GNM CJ Timiș realizează controale periodice, în primul semestru 2017 nu s-au constatat neconformități. GNM CJ Timiș realizează controale periodice, în primul semestru 2017 nu s-au constatat neconformități.

„Monitorizarea calității solului înainte și după aplicarea îngrășămintelor naturale”, la fermele SC Smithfield SRL, se realizează anual, conform cerințelor din autorizațiile integrate de mediu. Pentru anul 2017 monitorizarea anuală este programată pt semestrul II.

„Analiza dejectiilor înainte de a fi împrăștiate pe sol în vederea corelării rezultatelor cu planul de fertilizare”- la fermele SC Smithfield SRL, realizată pentru campania de fertilizare din semestrul I 2017. Analizele au fost efectuate de către OSPA Timiș (33 de probe) ABAB urmărește permanent respectarea prevederilor cuprinse în autorizațiile de gospodărire a apelor referitoare la planurile de fertilizare, prin controale, conform Programului unitar de activitate. GNM CJ Timiș realizează controale periodice, în primul semestru 2017 nu s-au constatat neconformități.

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea solului și apei subterane cauzată de împrăștierea dejectiilor solide aparținând fermelor de porci din județul Timiș

Obiectiv specific: Diminuarea impactului poluării solului și a apelor subterane în zona depozitelor de dejectii

„Punerea în funcțiune a exploatărilor agrozootehnice numai cu aplicarea codului de bune practici agricole prin monitorizarea stratului de apă freatică și a solului și impunerea automonitorizării în foraje realizate pe exploatații agricole” se realizează prin analize de apă freatică din forajele de control ale fermelor. OSPA a încheiat contracte de monitorizare cu SC Smithfield SRL. În primul semestru 2017 GNM CJ Timiș a verificat 18 ferme și nu s-au constatat neconformități.

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea solului datorită depozitărilor necontrolate de deșuri de-a lungul căilor de acces în mediul urban și rural

Obiectiv specific: Diminuarea poluării solului datorită activităților de salubritate incorecte a căilor de acces

„Urmărirea eficienței întreținerii căilor de acces rutiere” se realizează permanent Prin contract, societatea de salubritate realizează curățarea căilor de acces urban – Direcția de Mediu, din cadrul Primăriei municipiului Timișoara, monitorizează modul în care SC Retim SA își îndeplinește obligațiile contractuale. În cursul anului 2017 salubritatea stradală se efectuează conform graficelor stabilite de comun acord cu autoritatea publică locală. Salubritatea parcurilor de pe drumurile naționale se face săptămânal și ori de câte ori situația o impune.

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea solului și apelor subterane cu substanțe provenite din utilizarea de compuși ai azotului și fosforului (nutrienți) și produse de uz fitosanitar în agricultură și silvicultură

Obiectiv specific: Reducerea impactului pesticidelor, îngrășămintelor chimice și a

produselor fitosanitare asupra solului și a apelor subterane

La acțiunea "Interzicerea sau limitarea utilizării îngrășămintelor chimice", OSPA Timiș a stabilit dozele optime economice (DOE) prin studiile pedologice și agrochimice. Pentru realizarea unui sistem de monitorizare a calității solului și a apelor subterane, OSPA are în vedere monitorizarea calității solului toamna și primăvara.

"Eliminarea depozitelor de materiale fitosanitare cu termen de valabilitate depășit, aparținând, SCATA Lugoj SA., SCA Grabtim SA., Direcția Fitosanitară Timiș," se realizează permanent prin controale la operatorii economici de profil.

"Recomandarea folosirii pesticidelor cu selectivitate mare și cu remanență redusă în sol"- acțiune realizată permanent, de către inginerii de la centrele agricole care oferă consultanță privind folosirea materialelor fitosanitare.

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea istorică a solului și a apelor subterane în zona municipiului Timișoara

Obiectiv specific: Reabilitarea zonelor afectate de poluarea istorică în arealul Timișoara

Acțiunea „Realizarea sistemului de <Parcuri eco-urbane> și ecologizarea solurilor afectate de poluarea industrială” este realizată permanent de către Primăria Municipiului Timișoara. Lucrări finalizate: reamenajare Parcul Copiilor „Ion Creangă” (S-6,66 ha) și Parcul Rozelor (S – 2,55 ha). Anual sunt salubrizate terenurile virane din municipiu, iar prin decapări se elimină surplusul de pământ.

„Implementarea sistemului “Open GIS” în planificarea dezvoltării urbane a zonei metropolitane Timișoara” este realizată de către Primăria Timișoara, prin Direcția de Urbanism care a implementat sistemul GIS în anul 2001 și se actualizează permanent.

PROBLEMA DE MEDIU: Existența unor suprafețe importante de terenuri supuse eroziunii

Obiectiv specific: Diminuarea fenomenului de eroziune asupra solului

„Monitorizarea calității solului prin: inventarierea suprafețelor degradate, delimitarea perimetrului de ameliorare și a naturii degradărilor, lucrări de ameliorare necesare” - s-a efectuat studiul privind inventarierea terenurilor degradate, de către OSPA Timiș.

„Amenajarea perdelelor de protecție, a covoarelor vegetale, a gardurilor de reținere”

A fost finalizată perdeaua de protecție din zona de NV-N a orașului Timișoara, și în prezent se identifică noi parcele în zona de SV-S pentru plantare. În sem I 2017 s-au executat lucrări de întreținere a perdelelor forestiere de protecție înființate în toamna anului 2012 pe o suprafață de 3 ha cu o lungime de 3 km realizate de-a lungul E70 și ieșirea de pe autostradă din dreptul Hergheliei Izvin. În 2012 Herghelia Izvin era subunitate a Direcției Silvice Timiș. Începând cu luna iulie 2015., Herghelia Izvin nu mai este subunitate a Direcției Silvice Timiș, ci direct subordonată Regiei Naționale a Pădurilor ROMSILVA București. În prezent, suprafața de teren pe care a fost înființată perdeaua de protecție este a Hergheliei Izvin, iar întreținerea acesteia este efectuată de Direcția Silvică Timiș.

PROBLEMA DE MEDIU: Exploatarea necorespunzătoare și/sau valorificarea insuficientă a resurselor geotermale și a apelor minerale

Obiectiv specific: Îmbunătățirea gradului de exploatare a resurselor de apă geotermale

„Utilizarea apelor geotermale și minerale în scop balneo-turistic” este în curs de realizare. La nivelul Municipiului Timișoara există 4 foraje de explorare. La Buziaș sunt exploatare 4 surse de izvoare geotermale și minerale, din care 3 sunt pentru consum.

„Realizarea unor sisteme de valorificare a energiei geotermale ca sursă alternativă de energie” – acțiune în curs de realizare - după identificarea unor potențiali investitori în domeniul balnear se va permite obținerea licențelor de exploatare a surselor geotermale existente.

CATEGORIA DE PROBLEME: GESTIUNEA DEȘEURILOR

OBIECTIV GENERAL: Implementarea unui sistem integrat de gestiune a deșeurilor și respectarea termenelor prevăzute de UE referitoare la angajamentele din Capitolul 22, privind managementul deșeurilor și substanțelor chimice periculoase.

PROBLEMA DE MEDIU: Depozitarea necorespunzătoare și exploatarea în condiții de risc a deșeurilor menajere în mediul urban și rural

Obiectiv specific: Eliminarea deșeurilor menajere în conformitate cu prevederile legislației în vigoare

„Realizarea în județul Timiș a Depozitului Ecologic Zonal” - realizat ≤ 2017

„Închiderea depozitului de deșuri de la Deta”

„Închiderea depozitelor de deșuri de la Sannicolau Mare, Lugoj, Buziaș

„Închiderea depozitelor de deșuri de la Parța – Șag și Jimbolia”

Pe toate depozitele neconforme s-au finalizat lucrările de închidere până la sfârșitul anului 2015 și s-a realizat recepția acestora.

Parța Șag- PVRTL nr. 17.112/28.12.2015

Buziaș - PVRTL nr.15283/26.11.2015

Lugoj - PVRTL nr.15282/26.11.2015

Sânnicolau Mare- PVRTL nr. 14512/20.11.2014

Jimbolia - PVRTL nr. 14511/20.11.2014.

„Închiderea depozitului de deșuri de la Făget, termen - 2015; **Acord de mediu nr. 6/18.09.2009**, revizuit la 26.08.2010 și 19.04.2011 pentru proiectul *”Sistem de management integrat al deșeurilor în județul Timiș”*. Proces-verbal de recepție la terminarea lucrărilor nr. 15281/ 26. 11. 2015

„Realizarea stației de transfer, a centrului de sortare și transfer și a centrelor de colectare și sortare în concordanță cu calendarul închiderii depozitelor de deșuri existente”- stația de sortare a deșeurilor Timișoara, a fost realizată de SC RETIM ECOLOGIC SERVICE SA și a fost pusă în funcțiune în 11.06.2010. Proiectul „Sistem integrat de management al deșeurilor în județul Timiș” gestionat de Consiliul Județean Timiș este în derulare. Până în prezent a fost realizată investiția din comuna Ghizela care cuprinde o stație de sortare, o zonă de biostabilizare și o celulă de depozitare. Se va realiza în cadrul proiectului cod CCI 2009RO161PR041. Stația de transfer la Timișoara și centrele de colectare Deta, Jimbolia și Făget sunt amenajate și funcționale.

PROBLEMA DE MEDIU: Implementarea necorespunzătoare a sistemelor de colectare separată a deșeurilor

Obiectiv specific:

1. Separarea fluxurilor de deșuri periculoase din deșeurile menajere

2. Dezvoltarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor pentru mediul urban și mediul rural

„Asigurarea facilităților de colectare separată a deșeurilor periculoase din deșeurile municipale” – în curs de realizare. În cadrul stației de transfer a deșeurilor Timișoara se va realiza un punct de colectare a deșeurilor periculoase din deșeurile municipale. Sistemul urmează a fi implementat o dată cu intrarea pe piață a noilor operatori economici care vor colecta deșeurile de la populație, o dată cu implementarea unui management integrat al deșeurilor în județul Timiș, corelat cu Planul Județean de Gestiune a Deșeurilor.

„Asigurarea capacităților necesare managementului deșeurilor/realizarea de proiecte pilot privind colectarea selectivă/acțiuni de conștientizare a populației”- sunt acțiuni în curs de realizare. În municipiul Timișoara, Jimbolia și alte câteva localități deservite de SC Retim Ecologic Service SA, colectarea selectivă a deșeurilor se realizează de către operatorul serviciului de salubritate, pe două fracțiuni umedă și uscată. În municipiul Lugoj și comuna Criciova cu satele arondate (Jdioara, Criciova, Cireșul) colectarea selectivă se realizează de către operatorul serviciului de

salubritate SC Salprest SA, iar în Sânnicolau Mare colectarea selectivă se realizează de către SC Gosan SRL. În 11.06.2010 a fost pusă în funcțiune și stația de sortare a deșeurilor pentru Timișoara. Au fost tipărite și distribuite pliante privind modul de gestionare a deșeurilor, la asociații de proprietari, agenți economici, etc. GNM CJ Timiș realizează acțiuni periodice de control, au fost efectuate 67 de controale la UAT-urile din județul Timiș prin care a fost verificat modul de colectare a deșeurilor.

PROBLEMA DE MEDIU: Reducerea cantităților de deșuri biodegradabile depozitate
Obiectiv specific: Reducerea cantității de deșuri biodegradabile depozitate la 50% din cantitatea depozitată în 1995 (an de referință)

„Implementarea sistemelor de colectare selectivă pe raza fiecărei localități (sistem dual, containere personalizate, compostarea deșeurilor verzi în mediul rural etc.)” – în curs de realizare ≤ 2017. Realizată parțial, din lipsă de fonduri în unele localități rurale. Aquatim S.A împreună cu firma Respiră Verde SRL, continuă în 2017 acțiunea de colectare a uleiului uzat alimentară provenit din gospodăriile timișorenilor.

PROBLEMA DE MEDIU: Cantitatea mare de deșuri rezultate din ambalaje
Obiectiv specific: Recuperarea și reciclarea fracțiunilor de deșuri de ambalaje valorificabile din deșeurile municipale

„Asigurarea sistemului de colectare, reciclare, recuperare a deșeurilor din ambalaje” – Reciclarea 60% pentru deșeurile din hârtie și carton și 50% din masa deșeurilor din metal, - 55% din masa totală a deșeurilor de ambalaje, din care: 60% din masa deșeurilor din sticlă; 22.5 % din masa deșeurilor din plastic - Realizat prin implementarea sistemului de colectare duală a deșeurilor și punerea în funcțiune a stației de sortare a deșeurilor. APM Timiș actualizează baza de date privind cantitatea de deșuri, de ambalaje colectată, valorificată și reciclată. GNM CJ Timiș realizează acțiuni periodice de control.

PROBLEMA DE MEDIU: Gestionarea insuficientă a echipamentelor cu conținut de PCB/PCT

Obiectiv specific: Gestionarea și controlul bifenililor policlorurați și a trifenililor policlorurați (PCB, PCT)

„Reactualizarea anuală a planurilor de eliminare a echipamentelor cu conținut de PCB/PCT. Eliminarea echipamentelor cu conținut de PCB/PCT uzate fizic și moral, în baza planurilor de eliminare aprobate. Inventarierea anuală a echipamentelor cu conținut de PCB/PCT eliminate” - Realizat 2017- GNM CJ Timiș realizează acțiuni periodice de control, în primul semestru 2017 nu au fost întâlnite situații în care nu au fost inventariate aceste echipamente de PCB/PCT

PROBLEMA DE MEDIU: Gradul scăzut de conștientizare a publicului privind impactul depozitării deșeurilor asupra sănătății și mediului

Obiectiv specific: Creșterea conștientizării asupra consecințelor practicilor necorespunzătoare de depozitare a deșeurilor

„Utilizarea mijloacelor de inter-comunicare și educare: mass-media, pliante, broșuri, fluturași, realizarea de pagini web, sondarea opiniei publice” - se realizează permanent. Sistemul de colectare duală a deșeurilor a fost mediatizat de către operatorul de servicii publice de salubritate, SC RETIM ECOLOGIC SERVICE SA, prin intermediul mass-media. Pe site-ul Primăriei municipiului Timișoara sunt de asemenea postate informații cu privire la modul de gestionare a anumitor tipuri de deșuri. S-au realizat pliante, broșuri, campanii de educare și conștientizare a cetățenilor, asociațiilor de proprietari, agenți economici privind modul de gestionare a diferitelor tipuri de deșuri, ore de educație ecologică în școli.

În Buziaș s-au făcut deplasări în teren având ca scop informarea populației cu privire la importanța colectării selective în cadrul acțiunilor de salubritate primăvară-toamnă.

În orașul Jimbolia informarea populației privind importanța colectării selective se realizează prin

intermediul televiziunii locale, prin intermediul ziarului orașului și pe pagini web. Cadre didactice, studenți, masteranzi și doctoranzi ai Departamentului de Biologie-Chimie din UVT au realizat acțiuni de conștientizare a populației privind colectarea selectivă a deșeurilor, la Lic. „W. Shakespeare” Timișoara, Șc. cu clasele I-VIII Libling.

PROBLEMA DE MEDIU: Înnoirea parcului național auto prin valorificarea ecologică și rațională a vehiculelor uzate (VSU-uri)

Obiectiv specific: Creșterea graduală a reutilizării, reciclării și valorificării componentelor rezultate din dezmembrarea VSU

„Reutilizarea și valorificarea a 85% din masa vehiculelor fabricate după de 1 ianuarie 1980” – acțiunea se realizează în cadrul „Programului de stimulare a înnoirii parcului național auto” cu finanțare prin Administrația Fondului de Mediu.

PROBLEMA DE MEDIU: Gestionarea deficitară a deșeurilor de echipamente electrice și electronice (DEEE-uri)

Obiectiv specific: Reducerea impactului asupra mediului datorat poluării DEEE-urilor

„Amenajarea corespunzătoare și crearea condițiilor pentru colectarea DEEE-urilor” – realizat semestrul I 2017- La nivelul municipiului Timișoara și a localității Jimbolia au fost stabilite locațiile de comun acord cu administrația publică locală și au fost asigurate condițiile tehnice pentru desfășurarea activității de colectare a DEEE. În orașul Buziaș operatorul local autorizat preia DEE-urile de la populație.

În Municipiul Timișoara SC RETIM Ecologic Service SA, deține patru puncte de colectare a acestor tipuri de deșeuri pe următoarele locații:

- 1) punct colectare - Calea Torontalului nr. 94;
- 2) punct colectare - Str. Energiei nr. 3 (zona Calea Șagului);
- 3) punct colectare - Calea Moșniței nr. 2;
- 4) punct colectare - Aleea Avram Imbroane nr. 70.

GNM CJ Timiș realizează acțiuni periodice de control; la verificarea Primăriilor din județul Timiș s-a constatat faptul că anual se desfășoară campanii de colectare DEE -uri de la populație.

„Refolosire, reciclare și valorificare a DEEE” - (75%) - în curs de realizare. Operatorul de servicii publice de salubritate a încheiat contract cu asociația ECOTIC care preia pentru reciclare aceste deșeuri. În orașul Buziaș a fost organizată o acțiune de informare a populației cu privire la preluarea DEE-urilor. În orașul Jimbolia s-au organizat campanii de colectare a DEEE-urilor.

PROBLEMA DE MEDIU: Îmbunătățirea sistemului de depozitare temporară, recepție, prepararea a deșeurilor toxice și periculoase

Obiectiv specific: Modernizarea sistemului de depozitare și de preparare a amestecurilor de deșeuri toxice și periculoase.

“Realizarea unui corp de clădire tehnică pentru depozitarea deșeurilor speciale și toxice. Montarea unor instalații performante de prelucrare și amestecare a deșeurilor speciale și toxice.” - în curs de realizare.

CATEGORIA DE PROBLEME: CALITATEA ȘI CANTITATEA APEI POTABILE

OBIECTIV GENERAL: Realizarea, extinderea și re tehnologizarea rețelelor de alimentare cu apă potabilă, a rețelelor de canalizare și stațiilor de epurare în mediul urban și rural

PROBLEMA DE MEDIU: Insuficiența sau lipsa rețelelor de alimentare cu apă potabilă

Obiectiv specific: Asigurarea calitatii apei destinate consumului uman în mediul urban și rural

„Realizarea, reabilitarea și extinderea de rețele de alimentare cu apă, inclusiv gospodăririi de apă, pentru toate cele 10 localitati urbane (Timișoara, Jimbolia, Sânnicolau Mare, Deta, Buziaș,

Făget, Recaș, Săcălaz, Gătaia, Uțvin și Sânmihaiu Român)” și „Realizarea de rețele de alimentare cu apă, inclusiv gospodăririi de apă, pentru toate localitățile rurale” - acțiuni permanente realizate ≤ 2017. Prin programul POS Mediu CCI 2009RO161PR013 - Extinderea și reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare în județul Timiș, s-au propus:

- 42,11 km extinderi și 59,76 km reabilitări ale rețelelor de alimentare cu apă în localitățile Jimbolia, Sânnicolau Mare, Deta, Buziaș, Făget, Recaș, Săcălaz, Uțvin și Sânmihaiu Român.
- Realizarea a 8 noi foraje și reabilitarea a 38 foraje existente
- Realizarea a 10 gospodării de apă cuprinzând stații de pompare, rezervoare de înmagazinare și stații de rectorare.

La 30.06.2016 contractele de lucrări au fost finalizare, mai puțin contractele :extindere și reabilitare rețele alimentare cu apă și canalizare la Jimbolia, Deta, Recaș, Sânmihaiu Român și Uțvin care sunt fazate și cu termen de finalizare 28.02.2019 conform contractului de finanțare nr.16 din 30.12.2016 dintre Ministerul Fondurilor Europene și Aquatim SA.

PROBLEMA DE MEDIU: Situația deficitară a rețelelor de canalizare în mediul urban și rural

Obiectiv specific: Realizarea, reabilitarea și extinderea rețelelor de canalizare pentru localitățile din mediul urban și rural

„Realizarea, reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare în: Lugoj, Sânnicolau Mare, Jimbolia, Recaș, Gătaia, Deta, Buziaș, Făget, Ciacova, Săcălaz, Uțvin și Sânmihaiu Român, - în curs de realizare. Din fonduri de coeziune prin programul POS Mediu CCI 2009RO161PR013 - Extinderea și reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare în județul Timiș s-au propus 176,47 km extinderi și 23,39 km reabilitări ale rețelelor de canalizare, 29 stații de pompare noi și 4 stații pompare reabilite, în localitățile menționate.

La 30.06.2016 contractele de lucrări au fost finalizare, mai puțin contractele :

extindere și reabilitare rețele alimentare cu apă și canalizare la Jimbolia, Deta, Recaș, Sânmihaiu Român și Uțvin care sunt fazate și cu termen de finalizare 28.02.2019 conform contractului de finanțare nr.16 din 30.12.2016 dintre Ministerul Fondurilor Europene și Aquatim SA.

“ Realizarea, reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare în: Voiteg, Cărpiniș, Variaș, Periam: Voiteg și Periam realizate; Cărpiniș, Variaș - în curs de realizare. Cărpiniș- finanțare PNDL; Variaș – finanțare PNDR.

„Realizarea, reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare în: Biled, Săcălaz- Biled nerealizat – finanțare PNDR, Săcălaz în curs de realizare - finanțare FC, etapa I și etapa II fazare, POIM 2014 – 2020

„Realizarea, reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare în: Lovrin, Sânpetru Mare, Dudeștii Vechi- Lovrin, Sânpetru Mare nerealizate Dudeștii Vechi în curs de realizare- Lovrin, Sânpetru Mare –este finanțat POIM 2014 – 2020 iar Dudeștii Vechi – finanțat PNDL.

“Realizarea, reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare în: Sânanndrei, Jebel, Lenauheim, Giarmata, Peciu Nou, Becicherecu Mic, Cenei, Comloșu Mare, Satchinez” - lucrările din Sânanndrei, Peciu Nou, Comloșu Mare sunt finalizate, Jebel în curs de executie, celelalte obiective sunt nerealizate. Sânanndrei, Cenei și Satchinez – finanțare POIM 2014 – 2020; Jebel – finanțare POIM și PNDR; Lenauheim – finanțare PNDL; Giarmata- finanțare PNDL și POIM.

“Realizarea, reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare în: Banloc, Șag, Uivar, Sânmihaiu Român, Moșnița Nouă, Cenad, Teremia Mare, Orțișoara, Mașloc, Liebling, Nădrag, Remetea Mare, Jamu Mare, Racovița, Sacoșu Turcesc, Denta, Găvojdia, Darova” - proiectele Liebling, Banloc, Găvojdia, Cenad realizate, Moșnița Nouă, Sânmihaiu Român și Darova în curs de realizare,celelalte obiective nerealizate- Sânmihaiu Român – finanțare FC, etapa I și etapa II fazare; Șag și Remetea Mare – finanțare POIM 2014 – 2020; Moșnița Nouă – finanțare PNDL și POIM; Orțișoara, Nădrag și Denta – finanțare PNDL

“Realizarea, reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare în: Belinț, Bethausen, Giulvaz, Pișchia, Topolovățu Mare, Victor Vlad Delamarina, Dumbrava, Tomnatec, Tormac, Dumbravița,

Boldur, Moravița, Margina, Șandra, Iecea Mare, Traian Vuia, Chevereșu Mare, Fârdea”- V.V. Delamarina, Bethausen, Boldur, Pișchia, Moravița, Tomnatic și Margina realizate, Dumbrăvița, Fârdea, Dumbrava în curs de realizare, celelalte obiective nerealizate- Belinț – finanțare POIM 2014 – 2020; Dumbrava, Topolovățu Mare, Traian Vuia – finanțare PNDL; Șandra- finanțare PNDR

PROBLEMA DE MEDIU: Situația deficitară a colectării și epurării apelor uzate orașenești conform Directivei 91/271/CEE privind epurarea apelor urbane

Obiectiv specific: Realizarea, reabilitarea și extinderea stațiilor de epurare terțiară și secundară, în localitățile din județul Timiș.

„Realizarea, reabilitarea și extinderea stațiilor de epurare terțiară pentru localitățile: Timișoara, Lugoj, Sânnicolau Mare, Jimbolia, Gătaia, Deta, Recaș, Buziaș, Ciacova, Făget” în curs de realizare. Stația de epurare Timișoara a fost finalizată. Investiția se continuă prin POS Mediu cu realizarea unei trepte de deshidratare avansată a nămolului la stația de epurare Timișoara. La 30.06.2016 investiția a fost finalizată.

Prin programul POS Mediu CCI 2009RO161PR013, noile stații de epurare din localitățile: Jimbolia, Deta, Făget, Recaș, Sânnicolau Mare și Ciacova au fost finalizate.

Progresul fizic la 30.06.2016, la Stația de epurare din Buziaș a fost de 93,8%, conform contractului de finanțare nr.16 din 30.12.2016 dintre Ministerul Fondurilor Europene și Aquatim SA termenul de finalizare este 28.02.2019

Stația de epurare din Gătaia a fost pusă în funcțiune la sfârșitul anului 2012.

Stația de epurare din Lugoj în curs de realizare, finanțare FM.

“Realizarea, reabilitarea și extinderea stațiilor de epurare secundară: Ghiroda, Giroc, Voiteg, Tomești”- realizate Localitățile Ghiroda și Giroc sunt conectate cu rețeaua de canalizare la Timișoara, apele uzate fiind epurate în stația de epurare a municipiului. Stația de epurare din Tomești este în funcțiune din anul 2009, din fonduri PHARE.

„Realizarea, reabilitarea și extinderea stațiilor de epurare secundară: Cărpiniș, Periam, Variaș” - Periam, Cărpiniș realizate, Variaș în curs de realizare– finanțare PNDR.

“Realizarea, reabilitarea și extinderea stațiilor de epurare secundară: Săcălaz, Biled” - Săcălaz realizat, Biled nerealizat- Săcălaz este legat la la stația de epurare Timișoara, Biled – finanțare PNDR.

“Realizarea, reabilitarea și extinderea stațiilor de epurare secundară: Lovrin, Sânpetru Mare, Dudeștii Vechi, Sânanndrei, Jebel, Lenauheim, Giarmata, Peciu Nou, Becicherecu Mic, Cenei, Comloșu Mare, Satchinez”- Peciu Nou, Comloșu Mare, Jebel realizate, Dudeștii Vechi în curs de realizare, celelalte obiective nerealizate- Sânanndrei, Giarmata (la stația de epurare Timișoara), Sânpetru Mare (la stația de epurare Sânnicolau Mare), Lovrin, Cenei, Satchinez – finanțare POIM; Dudeștii Vechi, Lenauheim – finanțare PNDL; Becicherecu Mic – finanțare PNDR.

“Realizarea, reabilitarea și extinderea stațiilor de epurare secundară: Banloc, Șag, Uivar, Sânmihaiu Român, Darova, Moșnița Nouă, Cenad, Teremia Mare, Orțișoara, Mașloc, Liebling, Nădrag, Remetea Mare, Jamu Mare, Racovița, Sacoșu Turcesc, Denta, Găvojdia” - Banloc, Cenad, Liebling, Darova realizate, Moșnița Nouă, Sânmihaiu Român în curs de realizare, celelalte obiective nerealizate- Moșnița Nouă (parțial finanțare PNDL), Șag, Sânmihaiu Român, Remetea Mare (toate la stația de epurare Timișoara), Găvojdia – finanțare POIM; Orțișoara, Nădrag, Denta – finanțare PNDL .

“Realizarea, reabilitarea și extinderea stațiilor de epurare secundară: Belinț, Bethausen, Giulvăz, Pișchia, Topolovățu Mare, Victor Vlad Delamarina, Dumbrava, Tomnatic, Tormac, Dumbrăvița, Boldur, Moravița, Margina, Șandra, Iecea Mare, Traian Vuia, Chevereșu Mare, Fârdea”- V.V. Delamarina, Pișchia, Dumbrăvița, Bethausen, Boldur, Moravița, Tomnatic realizate, Dumbrava, Fârdea, în curs de realizare, celelalte obiective nerealizate- Dumbrăvița (la stația de epurare Timișoara), Boldur (la stația de epurare Lugoj), Belinț – finanțare POIM; Topolovățu Mare, Dumbrava, Fârdea, Traian Vuia – finanțare PNDL; Șandra – finanțare PNDR

OBIECTIV GENERAL: Prevenirea degradării și conservarea calitatii apelor de suprafață

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea apelor de suprafață datorită lipsei de întreținere a patului albic al canalului Bega pe teritoriul municipiului Timișoara, precum și a altor cursuri de apă din județ

Obiectiv specific: Diminuarea impactului asupra mediului cu întreținerea prin decolmatare a patului albic al canalului Bega pe teritoriul municipiului Timișoara

„Salubritatea periodică a malurilor râului Bega amonte de municipiul Timișoara”- realizat - Operatorul municipal de salubritate realizează în permanență curățarea malurilor canalului Bega

CATEGORIA DE PROBLEME: POLUAREA ATMOSFEREI

OBIECTIV GENERAL: Asigurarea calității corespunzătoare a aerului ambiental în județul Timiș

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea atmosferei generată de centralele electrotermice

Obiectiv specific: Reducerea emisiilor de poluanți de la SC Colterm SA Timișoara

„Retehnologizarea și modernizarea cazanelor centralelor”: Comisia Europeană a aprobat „Proiectul de reabilitare a sistemului de termoficare în municipiul Timișoara” prin Decizia nr. 4768/08 iulie 2010 (POS Mediu–Axa prioritară 3) conținând următoarele proiecte:

- „Retehnologizarea a două cazane de apă fierbinte, CAF 2 și CAF 4, în CET Centru”, pe POS Mediu, conform Contract nr. 205/31.10.2011
- „Retehnologizarea a trei cazane de abur, CAF 1, CAF 2 și CAF 3 (IMA6) în CET SUD” pe POS Mediu, conform Contract nr. 221/06.12.2011.

IMA 1 S-a întocmit Proces verbal de recepție la terminarea lucrărilor nr. 10125/ 22.09.2008

IMA 2, 4 S-a întocmit Proces Verbal de Recepție la terminarea lucrărilor nr. 353/ 02.04.2013

IMA3 S-a întocmit Proces verbal de recepție la terminarea lucrărilor nr. 4903/09.05.2007

IMA 5, 7- Investiție considerată nejustificată conform analizei tehnico-economice realizată în *Master Planul* proiectului finanțat din fonduri europene POS Mediu – Axa 3: *“Retehnologizarea sistemului de termoficare a Municipiului Timișoara în vederea conformării la normele de protecția mediului privind emisiile poluante în aer și pentru creșterea eficienței în alimentarea cu căldură urbană”*.

IMA 6 (CA1, CA2, CA3) S-au întocmit Procesele verbale de recepție la terminarea lucrărilor

Pentru proiectul “Montare instalație de monitorizare continuă”, s-au finalizat lucrările:

IMA 1 - s-a întocmit Procesul verbal de recepție la terminarea lucrărilor nr. 10125/22.09.2008,

IMA 2, 4 - s-a întocmit Procesul Verbal de Recepție la terminarea lucrărilor nr. 353/ 02.04.2013,

IMA 3 - s-a întocmit Proces verbal de recepție la terminarea lucrărilor nr. 4903/09.05.2007;

IMA 6– (CA1, CA2, CA3) - Proces verbal de recepție și punere în funcțiune nr. 51749/18.10.2012

Pentru proiectul “Montare arzătoare cu formare redusă de NOx” :

IMA 1 S-a întocmit Procesul verbal de recepție la terminarea lucrărilor nr. 10125/22.09.2008

IMA 2, 4 S-a întocmit Procesul Verbal de Recepție la terminarea lucrărilor nr. 353/ 02.04.2013

IMA3 S-a întocmit Proces verbal de recepție la terminarea lucrărilor nr. 4903/09.05.2007

IMA 5, 7- Investiție considerată nejustificată conform analizei tehnico-economice realizată în *Master Planul* proiectului finanțat din fonduri europene POS Mediu – Axa 3: *“Retehnologizarea sistemului de termoficare a Municipiului Timișoara în vederea conformării la normele de protecția mediului privind emisiile poluante în aer și pentru creșterea eficienței în alimentarea cu căldură urbană”*.

IMA 6 (CA1, CA2, CA3) S-au întocmit Procesele verbale de recepție la terminarea lucrărilor.

Realizarea unei instalații de desulfurare și o instalație de denoxare, în paralel cu retnologizarea rețelelor primare și secundare de distribuție agent termic.

Pentru proiectul “Instalație de denoxare selectivă necatalitică (SNCR)

IMA6 – realizat ≤ 2017 Proces verbal de punere în funcțiune nr. SNC729/ 11.04.2014. **IMA7** -

nerealizat ≤ 2017

Pentru proiectul Instalatie de desulfurare gaze reziduale (DES0x)

IMA6 – realizat ≤ 2017

IMA 6 – (CA1, CA2, CA3) s-a intocmit Proces verbal de receptie la terminarea lucrarilor nr. 938/09.09.2013. **IMA7** - nerealizat ≤ 2017

„Creșterea randamentelor electrofiltrelor la 99,5 %” este realizată de către SC Colterm SA Timișoara, fiind finalizate lucrările de modernizare a electrofiltrelor la toate cazanele din CET Sud.

Reabilitare electrofiltre IMA 6,7 IMA6 – realizat ≤ 2017 ; IMA7 – realizat ≤ 2017

„Identificarea și implementarea măsurilor pentru reducerea emisiilor de poluanți generate de arderea păcurii

Înlocuire păcură cu combustibil lichid ușor, realizare ≤ 2017. S-a finalizat lucrarea pentru CET Timișoara Centru; s-au intocmit procesul verbal de recepție nr. 13705/31.07.2014 și procesul verbal de punere în funcțiune nr. 13706/31.07.2014.

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea atmosferei în orașele județului Timiș generată de procesele industriale

Obiectiv specific: Reducerea emisiilor de poluanți generați de procesele industriale. Creșterea eficienței energetice în sectorul industrial /terțiar

„ Implementarea la unitățile poluatoare, a prevederilor standardelor ISO 14000 privind managementul mediului.” – realizat ≤ 2017 Se verifică periodic funcționarea instalațiilor de reținere a noxelor.

„Reabilitarea și modernizarea tehnologică a echipamentelor și instalațiilor din sectorul industrial/terțiar”- la SC Azur SA- acțiune realizată ≤ 2017. Termenul de realizare a fost 31.12.2014. Măsura nu se va mai aplica în viitor.

GNM CJ Timiș verifică periodic funcționarea instalațiilor de reținere a noxelor; în primul semestru 2017 a fost efectuat un control.

SC Drumco SA realizează supravegherea și revizia periodică la instalațiile de desprăfuire la stația de mixturi asfaltice de la Buziaș. Stația de preparare a mixturilor asfaltice de la Buziaș este o stație performantă ce funcționează cu gaz natural. Periodic se face revizia instalației de desprăfuire iar supravegherea ei este permanentă.

PROBLEMA DE MEDIU: Controlul emisiilor de compuși organici volatili (COV) rezultați din depozitarea benzinei și distribuția sa de la terminale la stațiile service

Obiectiv specific: Reducerea poluării aerului cu compuși organici volatili (COV)

„Conformarea instalațiilor de depozitare a benzinei la terminale. Reducerea emisiilor de COV pentru instalațiile de încărcare - descărcare a benzinei în containere la terminale”: pentru SNP - Petrom Peco Timiș: *Timișoara I*, str. Industriilor nr.1 – Realizat; *Timișoara II*, str. Circumvalațiunii nr. 2-4, *Sănnicolau Mare*, Drumul Cenadului nr. 10 - încetat activitatea din 2005;

„Reducerea emisiilor de COV pentru încărcarea și depozitarea la stațiile de distribuție a benzinei I. $500 < X < 1000$ mc/an”,

„Reducerea emisiilor de COV pentru încărcarea și depozitarea la stațiile de distribuție a benzinei cu II. $X < 500$ mc/an,

„Reducerea emisiilor de COV pentru încărcarea și depozitarea la stațiile de distribuție a benzinei” III. $X > 1000$ mc/an

- au fost realizate.

PROBLEMA DE MEDIU: Prevenirea și controlul integrat al poluării (IPPC) conform Directivei 96/61/CE

Obiectiv specific: Realizarea unui sistem integrat privind prevenirea și controlul integrat al poluării

„Realizarea/reactualizarea inventarelor instalațiilor/activităților la nivel local” în conformitate cu prevederile HG nr.140/2008 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (CE) nr.166/2006, privind înființarea Registrului European al Poluanților Emiși și Transferați, APM Timiș a corectat și validat și transmis datele de emisie aferente anului 2016.

PROBLEMA DE MEDIU: Evaluarea și managementul calității aerului

Obiectiv specific: Evaluarea calității aerului înconjurător

„Colaborarea cu autoritățile publice locale în vederea elaborării planurilor și programelor de gestionare a calității aerului”- acțiune permanentă realizată.

„Identificarea surselor responsabile de poluarea aerului” - realizată permanent prin controale comune ale GNM cu Primăria Timișoara, Poliția Locală, APM Timiș.

“Monitorizarea calitatii aerului si informarea publicului” acțiune permanentă realizată.

S-a elaborat Programul de Gestionare a Calității Aerului la nivelul aglomerării Timișoara, aprobat prin HCJ-uri (55/31.05.2010, 59/21.04.2011 și 40/27.03.2013, 70/03.2014) și derularea din anul 2011 a unui program concret de acțiuni în acest sens cu participarea instituțiilor deconcentrate cu atribuții în acest sens.

La nivelul Consiliului Județean au mai fost aprobate, anual, HCJ-uri care certifică măsurile stabilite în PIGCA

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea fonică în marile intersecții urbane

Obiectiv specific: Reducerea efectelor dăunătoare și a disconfortului provocate de zgomotul ambiental

„Punerea la dispoziția publicului a informațiilor privind zgomotul ambiental și efectele sale” - se realizează periodic informări în mass-media prin conferințe de presă, note de presă, interviuri și anual – prin raportul primarului, de către Primăria Timișoara. APM Timiș a efectuat măsurători de zgomot la solicitarea GNM - Comisariatul Județean Timiș, conform Planului de monitorizare sau la solicitarea persoanelor juridice, fiind înregistrate depășiri ale valorilor maxim admise, în majoritatea cazurilor. Harta de zgomot este accesibilă pe site-ul Primăriei Municipiului Timișoara.

“Adoptarea, pe baza datelor din hărțile de zgomot, a planurilor de acțiune având ca scop prevenirea și reducerea zgomotului ambiental” Planurile de acțiune au fost finalizate la sfârșitul anului 2013, transmise la Agenția pentru Protecția Mediului Timiș în vederea aprobării. Planurile au fost aprobate prin HCL nr 529 din 8.12. 2015.

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea atmosferei rezultată din utilizarea combustibililor fosili

Obiectiv specific: Reducerea dependenței de combustibili fosili

„Reducerea numărului gospodăriilor cu sistem propriu de producere a energiei pe baza de combustibili solizi sau lichizi” – acțiune realizată continuu - Operatorul local de termoficare a derulat ample programe de rețehnologizare și reabilitare a instalațiilor mari de ardere pe care le deține, a înlocuit conductele de transport primar și secundar agent termic și a reabilitat centralele de cartier, astfel s-au redus pierderile în sistem și implicit costurile odată cu îmbunătățirea parametrilor calorici. Prin aceasta s-a dorit descurajarea debransărilor și reducerea numărului de utilizatori ai sistemelor de încălzire care folosesc combustibili solizi.

„Modernizarea și realizarea de noi capacități de producere a energiei electrice și termice prin valorificarea resurselor regenerabile de energie: eoliene, hidroenergetice, solare, a biomasei, geotermale, a produselor agricole”. Primăria Municipiului Timișoara a demarat acțiunea de promovare a soluțiilor de valorificare a resurselor regenerabile de energie prin realizarea studiilor de fezabilitate și dotarea unor unități proprii cu proiecte pilot care să utilizeze alte forme de producere a energiei (eoliene, hidroenergetice, solare, a biomasei, geotermale).

CATEGORIA DE PROBLEME: ASIGURAREA STĂRII DE SĂNĂTATE

OBIECTIV GENERAL: Îmbunătățirea stării de sănătate a populației

PROBLEMA DE MEDIU: Corelarea insuficientă a relației mediu – sănătate umană

Obiectiv specific: Îmbunătățirea sistemului de monitorizare a evoluției sănătății umane în raport cu calitatea mediului

“Realizarea unor rapoarte specifice cu privire la impactul calității mediului asupra sănătății umane” - acțiune în curs de realizare ≤ 2017. ABAB monitorizează calitatea apei de suprafață destinată potabilizării.

“Asigurarea zonelor de protecție și monitorizarea periodică a calității apei potabile” - este o acțiune cu caracter permanent, realizată ≤ 2017. ABAB efectuează permanent (conform prevederilor Programului unitar de activitate) controale de verificare a folosințelor de apă, a asigurării zonelor de protecție sanitară a prizelor de potabilizare (ape subterane și de suprafață). Zonele de protecție sanitară sunt asigurate. Apa potabilă din rețeaua Timișoara se analizează zilnic din punct de vedere fizico-chimic și microbiologic în 32 puncte din oraș. Apa potabilă din rețeaua de distribuție a celorlalte orașe din județ se analizează lunar fizico-chimic și microbiologic în mai multe puncte din fiecare oraș: Deta 6 puncte, Jimbolia 8 puncte, Buziaș 6 puncte, Făget 4 puncte, Sânnicolau Mare 8 puncte, Recaș 6 puncte și Ciacova 4 puncte, Gătaia 4 puncte. .

În celelalte localități din aria de operare se analizează apa potabilă fizico-chimic și microbiologic periodic, conform legislației în vigoare.

“Realizarea unei baze de date specifice relației sănătate – calitate apă de băut” În curs de realizare ≤ 2017 în semestrul I 2017 DSP Timiș nu a înregistrat epidemii hidrice.

“Estimarea distribuției în mediu a substanțelor cu efecte potențiale asupra sănătății populației” În curs de realizare ≤ 2017

PROBLEMA DE MEDIU: Lipsa unui sistem performant de monitorizare a stării de sănătate în raport cu calitatea mediului

Obiectiv specific: Supravegherea stării de sănătate a populației

„Monitorizarea surselor de poluare cu efecte potențiale asupra sănătății populației în centrele urbane reprezentative (zone industriale)” – acțiune permanentă în curs de realizare ≤ 2017.

Comisarii GNM Timiș realizează permanent controale în zone industriale. ABAB monitorizează toate evacuările de ape uzate în cursurile de apă de suprafață. Sursele de poluare, cu efecte potențiale asupra sănătății populației în centrele urbane reprezentative (zone industriale), sunt racordate la sistemul centralizat de canalizare.

În Timișoara se realizează monitorizarea a 38 de operatori economici potențial poluatori, în Jimbolia sunt monitorizați 2 operatori economici, în Deta 3 operatori, în Sânnicolau Mare 2 operatori, în Buziaș și Gătaia câte un operator economic. Prin monitorizare se urmărește calitatea apei uzate evacuate în canalizările orașelor în raport cu prevederile NTPA 002/2005. Se urmărește îmbunătățirea proceselor tehnologice ale surselor generatoare de poluare.

“Identificarea populației expuse la riscurile din mediu” – este o acțiune cu caracter permanent, în curs de realizare ≤ 2017. DSP efectuează permanent determinări de noxe periuzinale.

„Diminuarea riscurilor de sănătate asociate calității factorilor de mediu”- acțiune cu caracter permanent, în curs de realizare în 2017.

PROBLEMA DE MEDIU Monitorizarea impactului dezinsecțiilor efectuate în municipiul Timișoara

Obiectiv specific: Protejarea stării de sănătate a populației

“Culegerea de date referitoare la dezinsecții, substanțe utilizate, tehnici de aplicare, perioade de repetare” și “Interpretarea datelor colectate de la prestatorii de dezinsecții - în curs de

realizare sem. I 2017 . Până la această data Primaria Municipiului Timișoara nu are contractat un serviciu de specialitate.

CATEGORIA DE PROBLEME: DEGRADAREA MEDIULUI NATURAL

OBIECTIV GENERAL: Stoparea degradării biodiversității și a mediului natural, identificarea soluțiilor de optimizare a situației

PROBLEMA DE MEDIU: Administrarea inefficientă a ariilor protejate de interes județean și național

Obiectiv specific: Diminuarea degradării ariilor naturale protejate

“Monitorizarea stării de conservare a habitatelor naturale și speciilor de floră și faună sălbatică de interes comunitar și național prin obiectivele și măsurile prevăzute în planurile de management ale ariilor protejate”- se realizează prin controale periodice. GNM CJ Timiș a efectuat până la 31.06.2017 un control planificat la Aria Naturală Protejată „Lacul Surduc”; nu s-au constatat neconformități cu privire la respectarea legislației de mediu.

“Reabilitarea Parcului Botanic, a Parcului Rozelor și a Parcului Copiilor”- realizate <2017: s-au finalizat Parcul Copiilor și Parcul Rozelor, în Grădina Botanică s-au amenajat aleile și mobilierul urban, s-au plantat arbori și arbuști.

PROBLEMA DE MEDIU: Riscul degradării mediului natural datorită exploatării necorespunzătoare a fondului forestier

Obiectiv specific: Îmbunătățirea stării de sănătate a mediului prin conservarea habitatelor forestiere

“Actualizarea bazei de date privind suprafețele de pădure și calitatea acestora”- realizat semestrul I 2017 prin acțiuni periodice- Prin acțiunile desfășurate de angajații DS Timiș, se supraveghează permanent evoluția calității a 83961 ha pădure administrate de DS Timiș (77444 ha proprietate publică a statului, respectiv 6517 ha alți proprietari).

“Identificarea acțiunilor de conservare a stării de sănătate din planurile de management pentru ariile naturale protejate cu regim forestier” – Direcția Silvică Timiș urmărește conservarea stării de sănătate a pădurilor aflate pe raza ariilor naturale protejate.

“Informarea proprietarilor și a comunităților locale de avantajele gospodăririi adecvate a pădurilor”- realizat < 2017. Odată cu punerea în posesie a suprafețelor de pădure, s-a atras atenția noilor proprietari asupra legislației în vigoare cu privire la obligativitatea gospodăririi pădurilor în regim silvic. Datorită faptului că DS Timiș a obținut certificatul de management forestier responsabil FSC, se fac comunicări și consultații publice cu factori interesați din zonă. Totodată au avut loc întâlniri cu reprezentanții Asociației Comunelor din România filiala Timiș la sediul Primăriei Giarmata.

PROBLEMA DE MEDIU: Scăderea efectivelor din fauna și flora sălbatică prin practicarea braconajului cinegetic și piscicol, colectarea și comerțul ilicit cu plante și animale

Obiectiv specific: Păstrarea unui echilibru ecologic a speciilor de flora și fauna sălbatică autohtonă și protejarea habitatelor lor

“Monitorizarea suprafeței și calității habitatelor pentru speciile din listele roșii” Direcția Silvică Timișoara monitorizează în permanență suprafața și calitatea habitatelor pentru speciile din listele roșii.

„Realizarea unei baze de date asupra efectivelor speciilor de interes cinegetic”- anual se face evaluarea efectivelor din toate speciile de vânat existente în fondurile cinegetice gestionate de Direcția Silvică Timișoara.

“Verificarea respectării prevederilor legale privind vânatoarea și comerțul cu specii din fauna și flora sălbatică” – în curs de realizare < 2017 . Se fac controale periodice, dar în primul semestru al anului 2017 nu au fost efectuate astfel de controale.

PROBLEMA DE MEDIU: Suprafețe împădurite reduse și exploatări neraționale a unor suprafețe cu fond forestier

Obiectiv specific: Creșterea suprafeței împădurite

„Diminuarea gradului de exploatare a pădurilor care au rolul de a diminua efectele unei viituri, alunecări de teren” – Pădurile cu rol de a diminua efectele unei viituri sau a alunecărilor de teren sunt incluse în amenajamentele silvice în grupa I funcțională, având rol de protecție, în care lucrările care se execută sunt condiționate de încadrarea în această grupă.

Activitățile întreprinse de DS Timiș se efectuează cu stricta respectare a prevederilor legale în vigoare.

GNM CJ Timiș realizează controale periodice; în primul semestru a fost verificat OS Făget în vederea respectării legislației de mediu.

„Aplicarea strictă a prevederilor legale și a Codului Silvic” Activitățile întreprinse de DS Timiș se efectuează cu stricta respectare a prevederilor legale în vigoare

„Extinderea suprafețelor ocupate de păduri prin sprijinirea lucrărilor de împădurire și întreținere a plantațiilor” - În semestrul I 2017 s-au efectuat lucrări de întreținere a plantațiilor din perimetrul de reconstrucție ecologică Remetea Mică.

PROBLEMA DE MEDIU: Pericole generate de catastrofe sau fenomene naturale și antropice

Obiectiv specific: Intărirea capacității de intervenție în cazul unor poluări accidentale

„Achiziționarea de mijloace de transport (autospeciale), echipamente de protecție și substanțe de neutralizare” - la nivelul Inspectoratului pentru Situații de Urgență Banat au fost achiziționate utilaje și echipamente de intervenție în caz de inundații. Prin proiectul: „Sistem de Monitorizare și Alarmare în Caz de Dezastre Naturale” s-a urmărit implementarea unui sistem de alarmare constituit din sirene electronice montate pe piloni în mai multe localități cu risc de inundații din bazinul hidrografic Bârzava: Denta, Rovinița Mare, Partoș, Berecuța, Mănăstire, Sângeorge și Gătaia.

În semestrul I 2017 ISU „Banat” a achiziționat prin CJT Timiș un utilaj pentru încărcat saci de nisip, un camion pentru transport containere cu cărlig și un sistem de diguri gonflabile de 500 m. Pe site-ul A.N.A.R au fost publicate Hărțile de hazard și risc la inundații care sunt realizate pentru probabilitatea de depășire a debitului de 1% (probabilitatea medie de depășire), pentru 1.246 KM la nivelul A.B.A. Banat.

La nivelul Primăriei Municipiului Timișoara este înființat compartimentul Protecție Civilă dotat cu tot echipamentul necesar intervențiilor specifice. Periodic se derulează instruirii și exerciții.

CATEGORIA DE PROBLEME: URBANIZAREA MEDIULUI

OBIECTIV GENERAL: Diminuarea factorilor de risc generați de dezvoltarea sistemelor de habitat uman închis și crearea premiselor pentru o dezvoltare urbană durabilă

PROBLEMA DE MEDIU: Existența platformelor industriale care și-au încetat activitatea

Obiectiv specific: Refacerea zonelor afectate de activitățile economice

„Obținerea avizului de mediu pentru stabilirea obligațiilor de mediu în cazul: schimbării titularului unei activități cu impact asupra mediului, vânzarea pachetului majoritar de acțiuni, vânzarea de active, dizolvare urmată de lichidare, lichidare, încetarea activității, faliment”- acțiune continuă.

„Verficarea îndeplinirii obligațiilor de mediu” – este monitorizată de GNM Timis permanent.

PROBLEMA DE MEDIU: Absența informațiilor specifice referitoare la problemele de urbanism în relație cu sanatatea umana și mediul

Obiectiv specific: Crearea premiselor pentru o dezvoltare durabilă în toate localitățile din județul Timiș

„Identificarea și colectarea datelor specifice pentru realizarea unei baze de date pe probleme de urbanism în relație cu sănătatea umană și mediul”- acțiune permanentă, în curs de realizare în anul 2017. La nivelul Direcției de Mediu și al Direcției de Urbanism din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara, este realizată o bază de date în acest sens, date care se corelează cu informațiile deținute de Direcția de Sănătate Publică.

„Realizarea și implicarea în elaborarea Agendei Locale 21 pentru toate localitățile din județul Timiș”- acțiune permanentă, realizată. Primăria a elaborat Strategia de Dezvoltare Durabilă – proiecția 2030 și au fost elaborate Timișoara Ecologică și Strategia Locală privind Schimbările Climatice – documente care se constituie într-un Plan Municipal de Acțiune privind Protecția Mediului. Documentele au fost aprobate prin HCL-uri.

PROBLEMA DE MEDIU: Diminuarea și degradarea spațiilor verzi intraurbane și periurbane din județul Timiș

Obiectiv specific: Asigurarea calității unui mediu ambiant adecvat pentru locuitorii din zona limitrofă celei industriale

„Crearea spațiilor de recreere și tampon pentru zonele urbane intens afectate de urbanism” – realizată- în documentațiile de urbanism sunt prevăzute spații de recreere și tampon, aliniamente de circulație și de penetrație, precum și prevederea ca parcurile să fie înierbate.

„Identificarea și implementarea unor mecanisme economice pentru încurajarea persoanelor fizice și juridice în realizarea de spații verzi, împăduriri, plantații și în managementul acestora” - realizat continuu – anual, Primăria Municipiului Timișoara distribuie material dendrologic asociațiilor de proprietari și persoanelor fizice. În primul semestru al 2017 s-au plantat și au fost distribuite asociațiilor de proprietari și persoanelor fizice material dendrologic: 1600 buc. arbori, 19.357 buc. arbuști, gard viu și trandafiri, 328.855 buc. plante floricole anuale și bienale.

„Determinarea zonelor în care se impune realizarea perdelelor de protecție”- acțiune în curs de realizare în care Primăria Municipiului Timișoara urmărește identificarea și achiziționarea de terenuri optime și libere de sarcini din zona de sud a municipiului pe care să se înființeze o nouă perdea forestieră de protecție (zona de S – SE).

„Actualizarea inventarului din cadrul Planului Urbanistic General (Planurile Urbanistice Zonale și de Detaliu) privind spațiile existente și clarificarea atribuțiilor responsabililor cu administrarea lor”- Realizat - Odată cu actualizarea Planului Urbanistic General, respectiv aprobarea Planurilor Urbanistice Zonale și a celor de detaliu se realizează o clasificare a terenurilor, a destinațiilor/folosințelor acestora și a regimului juridic al terenurilor.

PROBLEMA DE MEDIU: Evidență cadastrală deficitară și absența unui sistem GIS

Obiectiv specific: Transpunerea informațiilor de mediu și infrastructură în sistem geografic informatizat

„Achiziționarea softului GIS și instruirea personalului” – s-a realizat la nivelul Primăriei Municipiului Timișoara, la APM Timiș și la Consiliul Județean Timiș. Sistemul GIS a fost implementat în anul 2001 și se actualizează permanent (au fost realizate Cadastrul Imobiliar-Edilitar, Cadastrul Verde, Cadastrul rutier și Cadastrul Cimitirelor) în cadrul Primăriei Timișoara.

PROBLEMA DE MEDIU: Incendierea voluntară a pajiștilor, perdelelor de protecție sau a gunoaielor

Obiectiv specific: Eliminarea impactului asupra aerului solului și apelor de suprafață datorat incendierii voluntare

„Aplicarea de sancțiuni pentru cei care încalcă legislația de mediu în vigoare (incendierea de pajiști, a perdelelor de protecție de pe marginea drumurilor) ”- se realizează permanent de către GNM și de către Primăria Timișoara care periodic monitorizează starea de sănătate a vegetației specifice. Este o activitate continuă, se aplică principiile de mediu ale prevenției și precauției. În

orașul Buziaș s-au distribuit fluturași cuprinzând sancțiuni prevăzute de legislația în vigoare.

CATEGORIA DE PROBLEME: TRANSPORTURILE

OBIECTIV GENERAL: Diminuarea factorilor de risc determinați de activitățile de transport, cu efect asupra sănătății umane și mediului înconjurător

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea factorilor de mediu cu emisiile generate de traficul rutier

Obiectiv specific: Diminuarea poluării factorilor de mediu cu emisiile, generate de traficul rutier

“Conștientizarea și educarea publicului privind problemele de mediu generate de trafic prin realizarea campaniilor de promovare a transportului în comun” - Se realizează permanent prin intermediul paginii Web, a mass-mediei locale și prin mijloace specifice.

„Utilizarea de mijloace nepoluante și cu un grad de zgomot redus pentru transportul în comun” - Primăria Timișoara a continuat programul investițional de achiziție a mijloacelor nepoluante și cu un grad de zgomot redus pentru transportul în comun. Se utilizează autobuze Euro 3 și Euro 5, troleibuze tip Skoda Euro 4 și tramvaie cu grad redus de poluare fonică, biciclete și vaporetto. În curs de achiziție 20 bucăți minibus.

“Amenajarea pistelor speciale pentru biciclete, cu prioritate pe arterele intens circulate”: permanent realizată în Municipiul Timișoara, pistele actuale de biciclete sunt periodic întreținute/reamenajate și prin studii de trafic va continua acțiunea de creștere a numărului de km astfel amenajați. Se realizează odată cu execuția lucrărilor de modernizare ale străzilor, acolo unde este posibil. S-au realizat piste pentru bicicliști și în zona centrală a orașului Deta. În faza de proiectare :DJ 592 Timisoara-Mosnita si DJ 609 D Aeroport.

“Efectuarea studiilor de trafic în municipiul Timișoara și în alte zone urbane în vederea completării bazei de date” – acțiune realizată periodic la un interval de 5 ani la nivelul Primăriei Timișoara.

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea fonică generată de traficul rutier în localități

Obiectiv specific: Diminuarea impactului poluării fonice și a vibrațiilor asupra mediului antropic

“Construirea rutelor ocolitoare și a drumurilor de centură care să preia traficul greu și de tranzit, în afara zonelor rezidențiale”: S-a realizat centura de N-NE iar pentru centura de SE-S-SV s-a realizat studiu de fezabilitate și pentru anul 2015 a fost inclusă în master-planul național al Ministerului Transporturilor cu finanțare de la bugetul național (CNADR). Consiliul Județean Timiș a implementat proiectul - Centură Nord -Vest de ocolire a orașului Buziaș cofinanțat prin POR 2007-2013, de lungime de 4,3 km. Proiectul a fost finalizat. S-au finalizat lucrările pentru realizarea centurii ocolitoare a orașului Deta.

“Reabilitarea infrastructurii rutiere urbane”- acțiune permanent realizată. Periodic se realizează lucrări specifice de reabilitare a infrastructurii rutiere urbane.

“Realizarea de controale în trafic din punct de vedere al emisiilor de poluanți”- GNM Timiș a încheiat în acest sens un protocol cu IPJ Timiș, Poliția Rutieră.

PROBLEMA DE MEDIU: Absenta unei infrastructuri rutiere adecvate compatibilă cu cea din Uniunea Europeană

Obiectiv specific: Realizarea unei rețele de transport moderne, compatibilă cu cea din țările UE

“Realizarea autostrăzii de pe Coridorul IV Pan European Arad – Timișoara - Lugoj - Deva – București”

Sector Timișoara-Lugoj (Lot 1) 9,5 km -realizat 100 % - Lucrare finalizată, recepția la terminarea

lucrărilor a avut loc în octombrie 2012.

- Sector Lugoj-Deva (Lot 1) 27,62 km -realizat 100 %. Lucrare finalizată, recepția la terminarea lucrărilor a avut loc în decembrie 2013.

- Sector Timișoara-Lugoj (Lot 2) 25,625 km (realizat 100 %). Lucrare finalizată, recepția la terminarea lucrărilor a avut loc în decembrie 2015

- Sector Lugoj-Deva (Lot 2) 28,6 km – la sfârșitul semestrului I 2017 realizat 71,96 %. Lucrări drum: șanțuri din beton, drumuri întreținere, podețe. Lucrări poduri și pasaje: - umpluturi rampe pasaje.

CATEGORIA DE PROBLEME: EDUCAȚIA ECOLOGICĂ

OBIECTIV GENERAL:Dezvoltarea și implicarea structurilor comunitare în problemele de mediu

PROBLEMA DE MEDIU: Absența angajamentului comunitar în protecția mediului

Obiectiv specific:Stabilirea unor acțiuni de mediu comune între ONG-uri, agenții poluatori, administrația publică, instituții, în scopul promovării concrete a unor rezultate ecologice

„Dezvoltarea unui Grup de Lucru Comunitar la nivel județean cu rol de diseminare a informațiilor de mediu”- Acțiune permanentă- realizată ≤ 2017 În martie 2017 au avut loc: Ziua porților deschise la STA Bega cu ocazia zilei Mondiale a Apei și Zilele Carierei având ca obiectiv dezvoltarea parteneriatelor dintre instituții de învățământ și companii.

În aprilie în cadrul Săptămânii Altfel a avut loc evenimentul Porți Deschise la STA Bega.

În luna iunie Aquatim a participat la expoziția internațională ExpoApa.

Aquatim la acțiunea ” Alerg pentru spitalul copiilor a venit în sprijinul sportivilor cu apă de la stațiile de tratare, la dozator.

Parteneriatul între două „lumi”, aparent opuse, Aquatim și FisArt 2017, s-a concretizat în opere de artă inedite, pe clădirile companiei. Aquatim a oferit spații generoase din incinta Stației de Tratare a Apei Bega, ziduri de clădiri și tubulatură diversă.

Aquatim, împreună cu Centrul Regional de Transfuzii Timișoara a organizat o Campanie de donat sânge.

„Desemnarea unui centru cu rol de informare, acțiuni comunitare, training” - școala cu clasele I-VIII nr. 30 Timișoara este Centru de educație ecologică pe județ și desfășoară permanent o paletă largă de activități ecologice.

PROBLEMA DE MEDIU: Absența strategiilor de dezvoltare durabilă a comunității

Obiectiv specific: Sprijin în elaborarea strategiilor sectoriale la nivelul județului și comunităților

„Educarea și instruirea publicului prin editarea și tipărirea de materiale informative referitoare la protecția mediului”- realizat. Începând cu anul 1993 Aquatim editează Anuarul firmei. Din 2007 sunt editate pliante referitoare la Apa Uzată , Apa Potabilă.Din iulie 2010, pe site-ul Aquatim este cuprinsa si informatia referitoare la apa potabila din Timisoara.Din septembrie 2009 se editează lunar ziarul Aqua Știri în format electronic și pe hârtie. Din 2012 semestrial se editează ziarul Detectivii Apei Pierdute. Periodic se dau comunicate de presă în legătură cu derularea investițiilor de mediu în județ și alte articole de interes. Periodic se distribuie materiale informative direct la beneficiar: Istoria modernă a alimentării cu apă din Timișoara, Extinderea și modernizarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare în județul Timiș, Aquatim – Laborator, Investim în viitorul regiunii, Canalizarea nu este coș de gunoi ș.a. Din 2014 găsiți Aquatim și pe Facebook cu informații legate de apa potabilă, uzată, investiții în derulare ș.a.

Cu ocazia Expo-apa din iunie 2015 s-a tipărit un pliant bilingv de promovare a societății Aquatim. În 2015 au fost realizate mai multe panouri publicitare de educație ecologică, care sunt expuse la sediile Aquatim pentru angajați și public:

„ Acțiunea borcanul cu ulei. Din chiuvetă în bicicletă!”,

„ Pedalează până la serviciu”,

„Fii vegetarian o dată pe săptămână”,

„Economisește apa”,

„Reciclează aparatura defectă.”

În semestrul I 2016 a fost editată broșura „ Povestea de succes a proiectului extinderea și modernizarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare în județul Timiș”.

In semestrul II 2016 a fost editat pliantul „Apa de la robinet este o apa sigura”

La librăria 2 Bufnițe a avut loc lansarea catalogului FisArt 2017.

PROBLEMA DE MEDIU: Lipsa grupurilor expert comunitare

Obiectiv specific: Creșterea nivelului de educație ecologică comunitară

“Realizarea unui program structural de training pentru informare și instruire”- acțiune permanent realizată - Direcția de Mediu a Primăriei Municipiului Timișoara a participat la susținerea de ore de educație ecologică la instituții de învățământ. În semestrul I 2017 GNM CJ Timiș a efectuat lunar instruire cu elevii din clasele primare pentru a asigura informarea acestora cu privire la protecția mediului.

Pe parcursul semestrului I 2017, APM Timiș a organizat 41 acțiuni de informare și comunicare, mediatizate în mass-media locală, la care au participat 1149 de persoane:

- **26.01.2017** - Activitate eco-ornitologică de conștientizarea rolului de necontestat al păsărilor în a menține echilibrul în natură, în parteneriat cu Palatul Copiilor Timișoara și Grădinița PP Nr.23 din Timișoara
- **27.01.2017** - Activitate eco-ornitologică de formarea unei atitudini pozitive față de natură și exersarea unor abilități practice în scopul realizării unor obiecte din materiale re folosibile, în parteneriat cu Palatul Copiilor Timișoara și Grădinița PP Nr.23 din Timișoara
- **30.01.2017- 02.02.2017** - APM Timiș a marcat evenimentul din calendarul ecologic **ZIUA MONDIALĂ A ZONELOR UMEDE**, în parteneriat cu Palatul Copiilor Timișoara, au prezentat importanța zonelor umede, elevilor de la : Liceul Teoretic Nikolaus Lenau din Timișoara, Școala Gimnazială nr.19 Avram Iancu din Timișoara, Școala Gimnazială nr.18 din Timișoara, Grădinița PP Nr.23 din Timișoara, Colegiul Național Bănățean Timișoara, Liceul Teoretic Special IRIS;
- **21.03.2017- 22.03.2017** – APM Timiș a marcat evenimentul din calendarul ecologic **ZIUA MONDIALĂ A APEI**, în parteneriat cu Palatul Copiilor Timișoara, prin activități de conștientizare și informare și realizarea de diverse lucrări: desene, picturi, machete, colaje, mesaje ecologice, postere împreună cu elevii de la școlile : Colegiul Național Bănățean, Liceul Teoretic Special Iris Timișoara, Școala Gimnazială Nr.19 "Avram Iancu" Timișoara, Școala Gimnazială Nr. 2 Timișoara, Grădinița cu Program Prelungit Nr. 23 Timișoara, Școala Gimnazială Nr. 25 Timișoara.
- **16.03.2017 – Ecologizare în Situl Natura 2000 Hunedoara Timișana** în colaborare cu Primaria Șagu și Palatul Copiilor din Timișoara;
- **25.03.2017 – Ora pământului**, marcată de angajații Agenției pentru Protecția Mediului Timiș prin stingerea luminilor în data de 19.03.2017 în intervalul orar 20.30- 21.30
- **27.03 – 03.04.2017** – APM Timiș a marcat evenimentul din calendarul ecologic **LUNA PĂDURII** prin activități practico-educative și de informare, lucrul în natură, semănat material dendrologic împreună cu elevii de la Cercul de Ornitologie de la Palatul Copiilor Timișoara, Colegiul de Silvicultură și Agricultură „Casa Verde”; Grădinița PP nr.23, Colegiul Național Bănățean, Școala Gimnazială nr.19 Timișoara;
- **29.03 – 03.04.2017** – APM Timiș a marcat evenimentul din calendarul ecologic **ZIUA MONDIALĂ A PĂSĂRILOR** prin activități de observare a păsărilor în natură, împreună cu elevii de la Cercul de Ornitologie de la Palatul Copiilor (Colegiul de Silvicultură și Agricultură „Casa Verde”; Grădinița PP nr.23, Colegiul Național Bănățean, Școala Gimnazială nr.19 Timișoara).

- **29.03 – 03.04.2017**– APM Timiș a marcat evenimentul din calendarul ecologic **ZIUA MONDIALĂ A PĂSĂRILOR MIGRATOARE**, având ca temă “ Viitorul lor este și viitorul nostru – O planetă sănătoasă pentru păsările migratoare și oameni”, împreună cu elevii de la: Colegiul Național Bănățean, Liceul Teoretic Special Iris Timișoara, Școala Gimnazială Nr.18 din Timișoara, Școala Gimnazială Nr.19 "Avram Iancu" Timișoara, Liceul Tehnologic Vinga, Școala Gimnazială Șagu, Grup Agricol Orțișoara, Grădinița cu Program Prelungit Nr. 23 Timișoara, Școala Gimnazială Remetea Mare, Liceul Special IRIS, Liceul Waldorf din Timișoara;
- **15.05.2017 – Vizită studenți** având scopul de cunoașterea de către studenții Facultății de Electrotehnică și Electroenergetică a preocupărilor Agenției pentru Protecția Mediului Timiș, normativelor în vigoare privind protecția mediului și în special a activității de monitorizare;
- **22.05.2017** –APM Timiș a marcat evenimentul din calendarul ecologic **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A BIODIVERSITĂȚII** împreună cu elevii de la Palatul Copiilor din Timișoara, Școala Gimnazială nr.2 Timișoara, Liceul Teoretic Special IRIS, Școala Gimnazială Remetea Mare;
- **22.05.2017 – 23.05.2017 - Expoziții de desen "Prietenii peșterilor" și "Prietenii naturii"** cuprinse în evenimentul CARAVANA 25 ani Program LIFE, organizată în cadrul proiectului LIFE 13 NAT/RO/001488;
- **06.06 –10.06.2017**– APM Timiș a marcat evenimentul din calendarul ecologic **ZIUA MONDIALĂ A MEDIULUI**, având ca temă "**Conectarea oamenilor la natură**", prin diverse activități împreună cu elevii de la : Cercul de Ornitologie de la Palatul Copiilor din Timișoara, Școala After School - OCTA CLUB din Timișoara, Colegiul Național Bănățean, Liceul Special IRIS din Timișoara, Școala Gimnazială nr.18 din Timișoara și Școala Gimnazială Remetea Mare;
- Informarea continuă la nivelul fiecărui compartiment din cadrul Agenției pentru Protecția Mediului Timiș, privind aplicarea legislației europene la nivel național în domeniul protecției mediului.
- În afara campaniilor educative, publicul a fost periodic informat prin comunicate de presă finalizate prin apariții în mass – media despre activitățile specifice ale agenției, despre evenimente ecologice sărbătorite la nivel național și internațional.

Personalul APM Timiș, în semestrul I 2017, a participat la **proiecte de mediu sau la diverse evenimente propuse de alte entități** (instituții publice, autorități publice locale, ONG-uri, instituții de învățământ):

- **CARAVANA 25 ani Program LIFE**, eveniment prin care a fost marcată împlinirea a 25 de ani de la înființarea programului LIFE la nivelul Comisiei Europene, organizată de APM Timiș în perioada 22-23.05.2017 în cadrul proiectului LIFE 13 NAT/RO/001488 Conservarea habitatului 8310 din Situl Natura 2000 Cheile Nerei – Beușnița;
- **Seminar de informare** POR 2014-2020, apeluri de proiecte: POR/2016/3/3.1/B - Clădiri publice și POR/8/8.3/A - Social persoane vârstnice;
- **Expoziție BANAT AGRALIM**, organizată de USAMVB Timișoara în perioada 26-28.05.2017, APM Timiș a prezentat proiectului LIFE 13 NAT/RO/001488 Conservarea habitatului 8310 din Situl Natura 2000 Cheile Nerei – Beușnița, implementat de APM Timiș și a programului LIFE.

PROTOCOALE DE COLABORARE/PROIECTE EDUCAȚIONALE ÎNCHEIATE DE APM TIMIȘ ÎN SEMESTRUL I 2017:

- Protocol de colaborare privind creșterea gradului de conștientizare al elevilor privind problemele de mediu, încheiat cu Liceul Waldorf Timișoara;
- Protocol de colaborare privind creșterea gradului de conștientizare al elevilor privind

problemele de mediu, încheiat cu Școala Gimnazială Remetea Mare;

- Protocol de colaborare privind creșterea gradului de conștientizare al elevilor privind problemele de mediu, încheiat cu Școala Gimnazială Șagu;
- Protocol de colaborare privind creșterea gradului de conștientizare al elevilor privind problemele de mediu, încheiat cu Liceul Tehnologic Vinga;
- Protocol de colaborare privind creșterea gradului de conștientizare al elevilor privind problemele de mediu, încheiat cu Liceul tehnologic Agricol Orțișoara;
- Protocol de colaborare privind creșterea gradului de conștientizare al elevilor privind problemele de mediu, încheiat cu Colegiul Național “Ana Aslan” Timișoara;
- Protocol de colaborare privind cunoașterea de către studenții a preocupărilor Agenției pentru Protecția Mediului Timiș, încheiat cu Universitatea Politehnică din Timișoara - Facultatea de Electrotehnică și Electroenergetică;
- Proiect educațional național “ *Banatul paradisul păsărilor din vestul țării – gestionarea habitatelor specifice zonelor umede*”, în parteneriat cu Palatul Copiilor Timișoara, Colegiul National Bănățean Timișoara, liceul Teoretic Special IRIS, Asociația pentru sprijinirea copiilor ambliopi și nevăzători IRIS, Școala Gimnazială nr.18 Timișoara, Școala Gimnazială nr.19 “Avram Iancu” Timișoara, Grădinița cu program prelungit nr.23 Timișoara, Colegiul de Silvicultură și Agricultură “Casa Verde” Timișoara;
- Proiect educațional județean “*Inițiative ecologice*”, realizat în colaborare cu Inspectoratul Școlar Județean Timiș, Școala Gimnazială nr.27 –Structura Grădinița P.P. nr.3 din Timișoara;
- Proiect educațional județean “*Școala în natură & Natura în școală*”, realizat împreună cu Palatul Copiilor Timișoara, Școala Gimnazială Remetea Mare.

CATEGORIA DE PROBLEME: TURISMUL

OBIECTIV GENERAL: Organizarea activității turistice și de agrement respectând conceptul de dezvoltare durabilă

PROBLEMA DE MEDIU: Lipsa managementului în dezvoltarea și controlul activităților turistice și de agrement, în special a turismului ecologic, științific și a agroturismului

Obiectiv specific: Elaborarea și implementarea strategiilor locale de dezvoltare a turismului în condiții ecologice

“Eforturi pentru atragerea de fonduri atât la nivel comunitar, cât și la nivel individual” –

Proiecte:

1 . „Trăim în Bazinul Carpați – dezvoltarea atractivității pentru vizitatorii Parcului Zoologic Szeged și Grădinii Zoologice din Timișoara”

2. „Promovarea atracțiilor turistice locale și regionale” s-au derulat procedurile de achiziții publice pentru furnizarea de bunuri și servicii; au fost achiziționate:

- 2 puncte de informare cu ecran tactil, unul pentru exterior și unul pentru interior

- Pagina web a proiectului - www.carpatzoo.ro

- materiale publicitare ale proiectului – 2500 broșuri și 3000 de pliante.

Proiectul sprijină cooperarea celor 2 orașe înfrățite participante – Timișoara (RO) și Szeged (HU) și apropierea cetățenilor din regiunea transfrontalieră, prin creșterea atractivității celor două orașe și diversificarea ofertei turistice din perspectivele celor două grădini zoologice care au devenit puncte turistice atractive.

S-au derulat activități recreative pentru toate categoriile de vârstă și acțiuni de protecție a mediului, cu accent pus pe programele educative de cunoaștere a animalelor expuse, a habitatelor acestora, de promovare a responsabilității civice față de mediu.

(responsabil proiect: Direcția de Mediu, Serviciul Grădina Zoologică).

Depunerea în vederea finanțării a unor proiecte pe POR axa 1 Proiectul Reabilitare maluri canal Bega- este în curs de realizare.

Există un proiect depus pentru reabilitarea parcului din orasul Buziaș.

Un proiect în curs de evaluare – Festivalul Medieval Timișoara.

S-a finalizat execuția Bazin de înot la Baza de agrement Deta(Strand Termal)

“Implicarea fermă a administrației publice locale și a altor instituții publice responsabile în dezvoltarea activităților de turism și agrement” - permanent.

Un proiect aprobat, contract de finanțare în curs de semnare –Repairing of Bega Chanal

În orașul Buziaș sunt mai multe festivaluri în decursul anului.

Depunerea în vederea finanțării a unor proiecte de turism prin realizarea unor parteneriate cu ONG-uri de mediu și/sau alte instituții (ex. ADETIM)

PROBLEMA DE MEDIU: Intrarea în legalitate a caselor de vacanță construite ilegal în ariile protejate sau în zonele tampon

Obiectiv specific: Eliminarea poluării ambientale datorată amplasării necorespunzătoare a construcțiilor și spațiilor turistice și de agrement

“Aplicarea legislației în vigoare în cazul amplasării necorespunzătoare a construcțiilor ilegale pe teritoriul unei arii protejate” - Realizată (în derulare permanentă)

“Asigurarea igienizării periodice a zonelor de agrement”: Realizată (acțiuni periodice)

PROBLEMA DE MEDIU: Situația deficitară din punct de vedere igienico-sanitar, al canalizării și a gestiunii deșeurilor în cadrul obiectivelor turistice

Obiectiv specific: Eliminarea poluării ambientale datorată amplasării necorespunzătoare a construcțiilor și spațiilor turistice și de agrement

„Identificarea unităților turistice și de agrement amenajate necorespunzător sub aspectul evacuării apelor uzate și deșeurilor menajere” - anulat

“Amplasarea containerelor pentru colectarea deșeurilor, precum și a toaletelor ecologice în spațiile de agrement desfășurate pe malurile râurilor din județul Timiș (Albina, Șag, etc.), parcări, drumuri județene și naționale” - acțiune realizată.

Au fost amplasate containere pentru colectarea deșeurilor; pe malul Timișului. Pe raza teritoriului administrativ al Municipiului Timișoara a fost implementat sistemul dual de colectare selectivă.

„Introducerea sistemului de colectare și transport al deșeurilor depozitate necontrolat pentru toate zonele cu activități turistice și de agrement” - la Buziaș are loc permanent curățarea parcului stațiunii, precum și ridicarea gunoierului menajer săptămânal, de la unitățile de alimentație publică de către SC RSG SA. GNM verifică amplasarea containerelor de colectare a deșeurilor și preluarea acestora periodic de către societățile de profil. Pe raza teritoriului administrativ al Municipiului Timișoara, sistemul dual de colectare selectivă a fost implementat.

„Verificarea respectării obligațiilor privind gestionarea corectă a deșeurilor din parcări, drumuri județene și naționale” se face periodic de către DRDP Timișoara. Se salubrează periodic marginile drumurilor naționale și parcările.

PROBLEMA DE MEDIU: Lipsa de întreținere a zonei Pădurea Verde

Obiectiv specific: Alocarea de fonduri pentru amenajarea zonei Pădurea Verde

„Creșterea interesului pentru dezvoltarea zonelor de agrement prin atragerea agenților economici” – Primăria Municipiului Timișoara este în curs de realizare a unor studii de fezabilitate pentru introducerea acestui areal într-un circuit turistic local și zonal.

PROBLEMA DE MEDIU: Instalații degradate și condiții improprii de exploatare și funcționare a stațiunilor balneare Buziaș, Băile Calacea și Lovrin

Obiectiv specific: Alocarea de fonduri pentru amenajarea corespunzătoare a stațiunilor Buziaș, Băile Calacea și Lovrin

„Asigurarea condițiilor de practicare în siguranță a turismului” - Pentru perioada de programare 2014-2021, Primăria Municipiului Timișoara intenționează depunerea pe axa 1 din POR a unor proiecte de dezvoltare a turismului local.

“Asigurarea perimetrelor de siguranță pentru izvoarele naturale din stațiunile balneare.

Urmărirea gestionării corespunzătoare a deșeurilor rezultate în urma activităților industriale din zonele Buzias, Băile Calacea și Lovrin” - acțiune cu caracter permanent, realizată. Sondele de apă minerală sunt în exploatare, fiind protejate împotriva accesului liber al populației. Unitățile comerciale din zona industrială au contracte cu firme particulare pentru preluarea deșeurilor. S-a implementat sistemul de colectare selectivă a deșeurilor în Buziaș și Lovrin, deșeurile sunt gestionate corespunzător și eliminate prin societăți de profil.

„Atragerea resurselor financiare pentru amenajarea și întreținerea obiectivelor” - acțiune nerealizată în 2012. Pentru perioada de programare 2014-2021, Primăria Municipiului Timișoara intenționează depunerea pe axa 1 din POR a unor proiecte de dezvoltare a turismului local.

PROBLEMA DE MEDIU: Lipsa educației ecologice și ignorarea legislației actuale

Obiectiv specific: Conștientizarea populației privind necesitatea și importanța practicării turismului ecologic

„Educația civică a cetățenilor, chiar și prin aplicarea unui sistem drastic de amenzi”: GNM Timiș participă, alături de APM Timiș la acțiunile de educare a elevilor și a voluntarilor de mediu la evenimentele ecologice destinate conștientizării ecologice a populației.

„Aplicarea și urmărirea legislației existente” - acțiune permanentă - La nivelul Primăriei Municipiului Timișoara, periodic se realizează materiale informative de popularizare și informare a obiectivelor și atracțiilor turistice de pe raza orașului. În orașul Buziaș există un infochiosc turistic.

PROBLEMA DE MEDIU: Absența lobby-ului turistic, des întâlnit în alte situri naturale în Europa

Obiectiv specific: Îmbunătățirea managementului potențialului natural, în scopul atragerii turiștilor străini

„Promovarea rețelelor existente și a facilităților sau ofertelor turistice noi” - acțiune în curs de realizare la nivelul CJ Timiș.

- Existența infocentrului turistic Timișoara – oferă informații turistice despre Timișoara și regiunea Banat pe suport material, digital și pe internet și promovează Timișoara și zona din punct de vedere turistic.

- Există infochiosc turistic și în orașul Buziaș.

CATEGORIA DE PROBLEME: ÎNTĂRIREA CAPACITĂȚII APM TIMIȘ

OBIECTIV GENERAL: Întărirea capacității administrative a instituțiilor cu atribuții în domeniul protecției mediului

PROBLEMA DE MEDIU: Comunicarea deficitară între instituțiile publice, administrația publică și agenți economici cu atribuții în coordonarea și controlul activității de protecție a mediului

Obiectiv specific: Creșterea performanțelor de mediu în toate domeniile de activitate

„Coordonarea la nivel local a factorilor implicați în vederea eficientizării activității (APM Timiș, DSP, GNM, DAB etc.)” - acțiune realizată permanent.

S-a realizat prin colaborarea și informarea permanentă a instituțiilor publice, administrației publice locale și a agenților economici privind activitățile de protecție a mediului precum și a legislației care transpune Directivele CE; controale comune cu alte autorități.

„Înființarea și funcționalizarea compartimentelor specializate în domeniul protecției mediului și al managementului proiectelor la nivelul fiecărei instituții publice și agent economic cu responsabilități în domeniul protecției mediului”- în curs de realizare < 2017. Prin controale planificate și neplanificate, se verifică existența și funcționalitatea compartimentelor de mediu atât la agenții economici, instituții publice, cât și la consiliile locale din județ; s-au înființat compartimente specializate în domeniul protecției mediului cu personal responsabil în domeniu.

Numărul de acțiuni corespunzătoare fiecărei categorii de probleme de mediu din **PLAM Timiș** și stadiul de realizare al acestora în semestrul I 2017, este redată în tabelul următor:

Nr. crt.	Categoriile de probleme de mediu	Număr acțiuni / Comentarii
1.	Managementul deșeurilor	21/12 acțiuni în curs de realizare realizate ≤ 2017, 1 acțiune permanent realizată, 7 acțiuni realizate ≤ 2017, 1 acțiune în curs de realizare >2017
2.	Poluarea apelor de suprafață	28/ 17 acțiuni permanent realizate, 2 realizate ≤ 2017, 9 acțiuni în curs de realizare permanent
3.	Calitatea și cantitatea apei potabile	17/ 12 acțiuni în curs de realizare realizate ≤ 2017, 1 acțiune realizată ≤ 2017, 2 acțiuni în curs de realizare permanent, 2 acțiuni în curs de realizare >2017
4.	Amenințări date de accidente majore, fenomene naturale și antropice	-
5.	Poluarea atmosferei	22/ 9 acțiuni realizate ≤ 2017, 10 acțiuni realizate permanent, 3 acțiuni în curs de realizare permanent.
6.	Poluarea apelor subterane și solului	49(- împreună cu acțiunile de la poluarea solului, la problema ” Poluarea solului și a apelor subterane”) / 21 acțiuni permanent realizate, 10 acțiuni în curs de realizare permanent, 15 acțiuni realizate ≤ 2017, 1 acțiune anulată ≤ 2017, 2 acțiuni în curs de realizare ≤ 2017
7.	Sănătatea populației	10/ 4 acțiuni permanent realizate, 5 acțiuni în curs de realizare permanent, 1 acțiune realizată ≤ 2017
8.	Poluarea solului	(-sunt cuprinse în cele 49 de acțiuni la problema „Poluarea solului și a apelor subterane”)
9.	Urbanizarea mediului	10/ 4 acțiuni permanent realizate, 5 acțiuni în curs de realizare permanent, 1 acțiune realizată ≤ 2017
10.	Mediul natural și antropic	18/ 4 acțiuni permanent realizate, 12 acțiuni în curs de realizare permanent, 2 realizate ≤ 2017
11.	Dezvoltare durabilă, educație ecologică și informarea comunității	9/ 4 acțiuni permanent realizate, 4 acțiuni în curs de realizare permanent, 1 acțiune realizată ≤ 2017
12.	Turism și agrement	15/ 7 acțiuni permanent realizate, 8 acțiuni în curs de realizare permanent
13.	Întărirea capacității autorității administrației publice pentru managementul problemelor de mediu	-acțiuni cuprinse la celelalte probleme de mediu
14.	Întărirea capacității instituționale	5/1 acțiune permanent realizate, 3 acțiuni în curs de realizare permanent, 1 acțiune realizată ≤ 2017.
15.	Transporturile	11// 4 acțiuni permanent realizate, 5 acțiuni în curs de realizare permanent, 1 acțiune realizată ≤ 2017, 1 acțiune în curs de realizare ≤ 2017
	TOTAL	215/ 77 acțiuni permanent realizate, 66 acțiuni în curs de realizare permanent, 3 acțiuni în curs de realizare >2017, 41 acțiuni realizate ≤ 2017, 1 acțiune anulată, 27 acțiuni în curs de realizare ≤ 2017.

3.1. 1. Concluzii la realizarea acțiunilor scadente în 2017

În PLAM Timiș sunt **3 acțiuni scadente în 2017, toate având stadiul la sfârșitul semestrului I 2017: în curs de realizare ≤ 2017.**

1.,„Asigurarea facilităților de colectare separată a deșeurilor periculoase din deșeurile municipale” – **în curs de realizare ≤ 2017**. În cadrul stației de transfer a deșeurilor Timișoara se va realiza un punct de colectare a deșeurilor periculoase din deșeurile municipale. Sistemul urmează a fi implementat o dată cu intrarea pe piața a noilor operatori economici care vor colecta deșeurile de la populație, o dată cu implementarea unui management integrat al deșeurilor în județul Timiș, corelat cu Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor.

2. “Realizarea, reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare în: Banloc, Șag, Uivar, Sânmihaiu Român, Moșnița Nouă, Cenad, Teremia Mare, Orțișoara, Mașloc, Liebling, Nădrag, Remetea Mare, Jamu Mare, Racovița, Sacoșu Turcesc, Denta, Găvojdia, Darova” **în curs de realizare ≤ 2017**- proiectele Liebling, Banloc, Găvojdia, Cenad realizate, Moșnița Nouă, Sânmihaiu Român și Darova în curs de realizare,celelalte obiective nerealizate- Sânmihaiu Român – finanțare FC, etapa I și etapa II fazare; Șag și Remetea Mare – finanțare POIM 2014 – 2020; Moșnița Nouă – finanțare PNDL și POIM; Orțișoara, Nădrag și Denta – finanțare PNDL

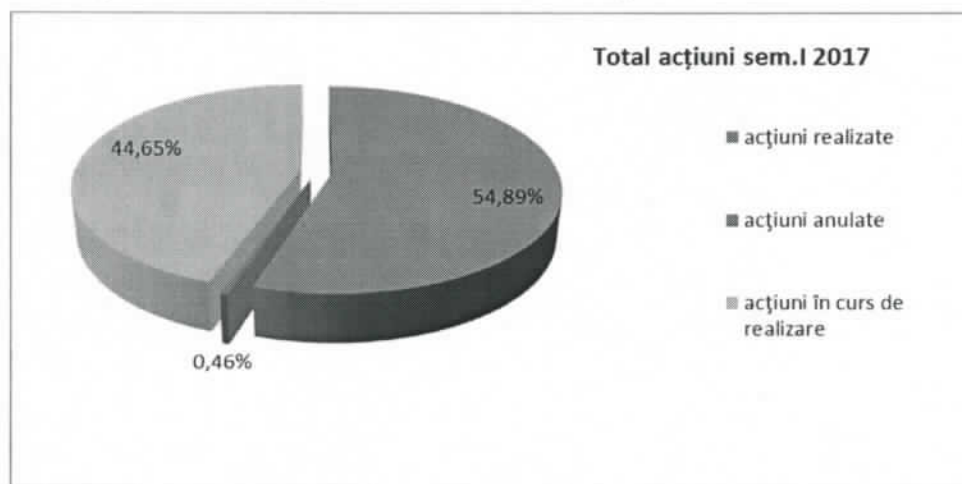
3.“Realizarea, reabilitarea și extinderea stațiilor de epurare secundară: Banloc, Șag, Uivar, Sânmihaiu Român, Darova, Moșnița Nouă, Cenad, Teremia Mare, Orțișoara, Mașloc, Liebling, Nădrag, Remetea Mare, Jamu Mare, Racovița, Sacoșu Turcesc, Denta, Găvojdia” -” **în curs de realizare ≤ 2017** Banloc, Cenad, Liebling, Darova realizate, Moșnița Nouă, Sânmihaiu Român în curs de realizare, celelalte obiective nerealizate- Moșnița Nouă (parțial finanțare PNDL), Șag, Sânmihaiu Român, Remetea Mare (toate la stația de epurare Timișoara), Găvojdia – finanțare POIM; Orțișoara, Nădrag, Denta – finanțare PNDL .

3.2.1. Concluzii la realizarea acțiunilor scadente după 2017

În PLAM Timiș sunt **3 acțiuni scadente după 2017**; la sfârșitul semestrului I 2017 toate sunt **în curs de realizare**.

3.3.1. Concluzii la realizarea acțiunilor total PLAM (inclusiv grafice)

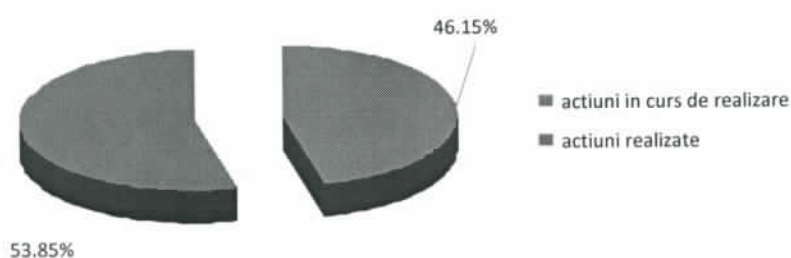
Din totalul de 215 acțiuni cuprinse în PLAM Timiș, la sfârșitul semestrului I 2017, 54,89% acțiuni au fost realizate, în curs de realizare sunt 44,65%, acțiunile anulate reprezintă 0,46 %, nu sunt acțiuni amânate, acțiuni nerealizate, sau acțiuni realizate în avans.

3.4.1. Evaluarea rezultatelor implementării PLAM (inclusiv grafice)

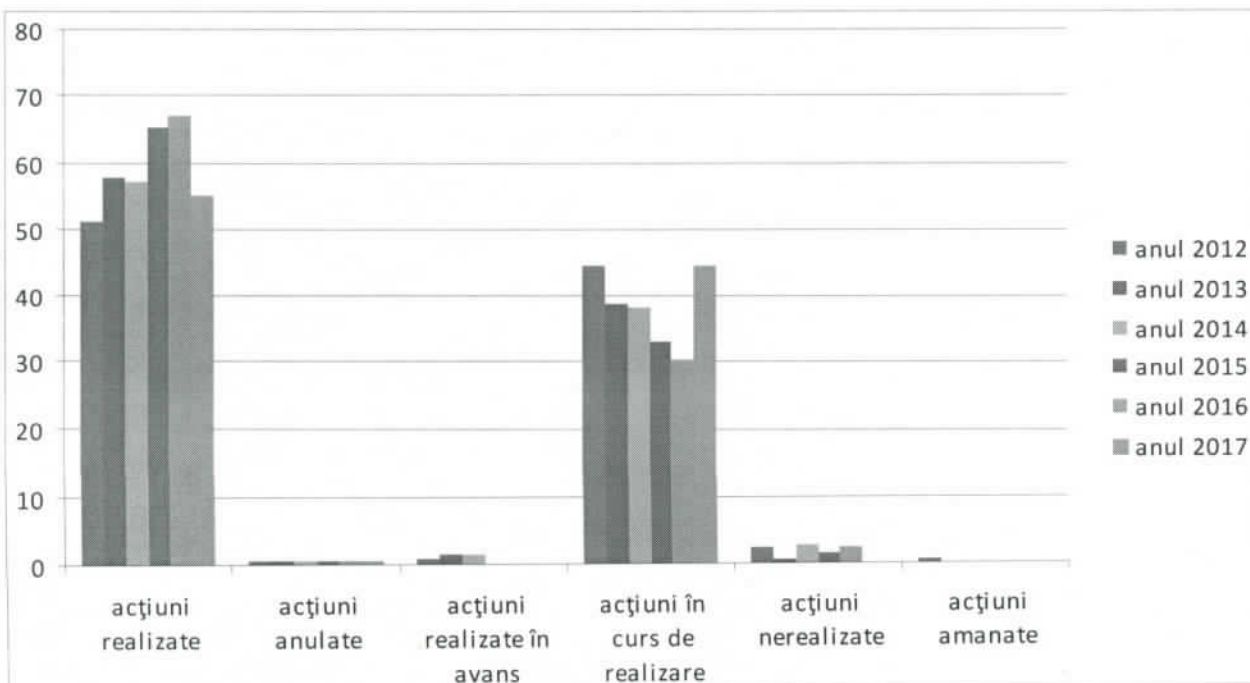
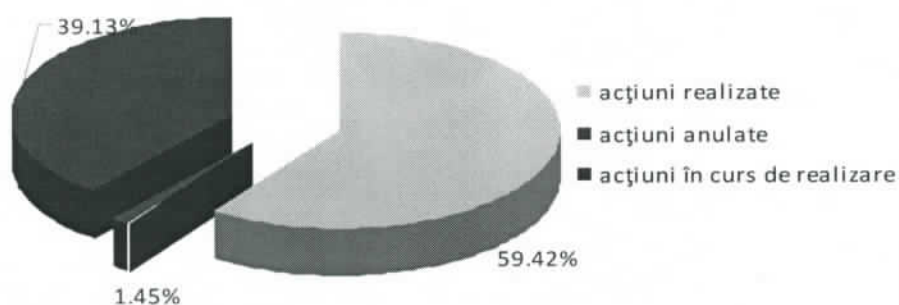
Din totalul de 143 de acțiuni incluse în PLAM **cu termen de realizare permanent**, la sfârșitul semestrului I 2017, 53,85% sunt acțiuni realizate, 46,15% acțiuni sunt în curs de realizare. Dintre acțiunile cu termen de realizare permanent, nu sunt acțiuni realizate în avans, nu sunt acțiuni care să fi fost amânate, anulate sau nerealizate.

Acțiuni permanente sem. I 2017

Din totalul de 54 acțiuni incluse în PLAM cu termen de realizare ≤ 2017 , la sfârșitul semestrului I, 59,42% sunt acțiuni realizate, 39,13 % sunt acțiuni în curs de realizare, 1,45 % sunt acțiuni anulate.

Acțiuni ≤ 2017 , sem. I

Grafic comparativ al stadiului de realizare al acțiunilor din Plan Timiș exprimat în procente, în semestrul I 2017, față de anii 2016, 2015, 2014, 2013 și 2012.

Comparativ cu anii anteriori, în **semestrul I 2017** se constată scderea **acțiunilor realizate(54,89%)**, față de anii 2016 (66,98), 2015(65,12%), 2014 (57,21%) , 2013(57,68%) ceea ce se explică prin creșterea numărului de acțiuni care sunt în curs de realizare, care au caracter permanent, periodic sau anual și se pot finaliza până la sfârșitul anului 2017.

Acțiunile în curs de realizare în anul **semestrul I 2017** înregistrează o creștere față de anii anteriori, fiind într-un procent de 44,65% (acțiuni în curs de realizare din totalul acțiunilor cuprinse în PLAM), față de 30,23% în 2016 față de 33,2% în anul 2015, 38,15% în 2014, 38,6 % anul 2013 și la egalitate cu cele din în 2012.

La sfârșitul **semestrului I 2017** nu există **acțiuni realizate în avans** ceea ce reprezintă o scădere față de anii anteriori. (0,93% acțiuni realizate în avans în 2012, iar în anii 2014 și 2013 -1,39%) și la egalitate cu anul 2015 și 2016.

La sfârșitul **semestrului I 2017 nu sunt acțiuni nerealizate**, ceea ce reprezintă o scădere față de anii anteriori, 2016(2,33%),2015(1,40%) 2014(2,79%), 2013(0,46%) 2012(2,33 %).

Acțiunile anulate sunt la egalitate în **semestrul I 2017** cu cele de anii anteriori, fiind în procent de 0,46% **acțiuni anulate** din totalul acțiunilor cuprinse în PLAM.

Acțiunile amânate se păstrează în **semestrul I 2017** într-un procent de 0% ca și în anii 2016, 2015, 2014 și 2013, față de 0,46% cât reprezintă acțiunile amânate din totalul acțiunilor cuprinse în PLAM în 2012.

CAP. 4 STADIUL DE REALIZARE AL OBIECTIVELOR/ACTIUNILOR INCLUSE ÎN P.L.A.M. Semestrul I 2017

Termen de realizare	Număr acțiuni realizate	Număr acțiuni realizate în avans	Număr acțiuni în curs de realizare	Număr acțiuni nerealizate	Număr acțiuni amânate	Număr acțiuni anulate	Total acțiuni
Permanente	77	0	66	0	0	0	143
≤ 2017	41	0	27	0	0	1	69
> 2017	0	0	3	0	0	0	3
Total	118	0	96	0	0	1	215

CAP. 3* RAPORTUL SEMESTRIAL DE EVALUARE A REZULTATELOR IMPLEMENTĂRII P.R.A.M.- SEMESTRUL I 2017

Prioritățile și obiectivele PRAM sunt în conformitate cu prioritățile și obiectivele Planului Național de Acțiune pentru Mediu, precum și cu obiectivele și axele prioritare ale Planului Operațional Sectorial de Mediu.

Acțiunile strategice privind protecția mediului natural se referă la măsurile generale ce trebuie realizate pentru îmbunătățirea calității mediului. Aceste recomandări cadru au stat la baza identificării **direcțiilor prioritare** necesar a fi abordate în Planul Regional de Acțiune pentru Mediu al Regiunii de Dezvoltare Vest.

1. Gospodărirea durabilă a resurselor de apă

Concepția de gospodărire integrată a apelor îmbină aspectele de utilizare a acestora cu cele de protecție a ecosistemelor naturale. Astfel, se au în vedere următoarele obiective:

Asigurarea alimentării continue cu apă a folosințelor și, în special, a populației prin:

- realizarea de noi surse de apă, în special a unor lacuri de acumulare cu folosință complexă în zonele deficitare în apă;
- realizarea de rețele de distribuție separate de alimentare cu apă pentru populație și pentru industrie;
- economisirea apei și reducerea pierderilor din rețelele de distribuție a apei;

Îmbunătățirea calității resurselor de apă

- re tehnologizarea proceselor de producție prin utilizarea unor tehnologii curate, nepoluante;
- realizarea de noi stații de epurare și modernizarea celor existente;
- implementarea unor mijloace de prevenire, limitare și diminuare a efectelor poluării accidentale;

Reconstrucția ecologică a râurilor

- îmbunătățirea și/sau reconstrucția habitatelor în scopul conservării biodiversității;
- aplicarea planului de restricții în perioadele de seceta hidrologică
- reducerea riscului producerii de inundații
- realizarea de acumulări cu folosințe complexe prevăzute cu volum de protecție contra inundațiilor;
- interzicerea amplasării construcțiilor în zonele inundabile;

2. Acțiuni strategice privind atmosfera și schimbările climatice

Evaluarea impactului activităților antropice asupra atmosferei în regiune trebuie făcută în condițiile realizării următoarelor:

- completarea bazei de date, atașată sistemului informațional de mediu;
- scăderea principalelor emisii de poluanți (dioxid de sulf, oxizi de azot, substanțe organice volatile, amoniac);
- reducerea sub normele de emisie a evacuărilor de poluanți în atmosferă, pe baza principiului "poluatorul plătește";
- stabilizarea concentrațiilor emisiilor de gaze cu efect de seră la nivelul care să permită prevenirea interferențelor antropice periculoase cu sistemul climatic;

3. Acțiuni strategice privind conservarea naturii

Luându-se în considerare starea actuală a diversității biologice în Regiunea Vest, au fost stabilite

următoarele obiective prioritare:

- asigurarea managementului necesar ocrotirii habitatelor naturale și conservării diversității biologice;
- conservarea în-situ și ex-situ a speciilor amenințate, endemice și/sau rare, precum și a celor cu valoare economică ridicată;
- protecția, conservarea și refacerea diversității biologice terestre și acvatice, existente în afara ariilor protejate: reducerea și eliminarea efectelor negative cauzate de poluarea mediilor de viață și reconstrucția ecosistemelor și habitatelor deteriorate;
- protecția, conservarea și refacerea diversității biologice specifice agrosistemelor prin aplicarea tehnologiilor favorabile unei agriculturi durabile;
- dezvoltarea programelor speciale de cercetare și monitorizare pentru cunoașterea stării diversității biologice.

4. Acțiuni strategice privind calitatea solului

Ameliorarea și menținerea pe termen lung a funcțiilor solului și contracararea deteriorării lor sunt obiectivele primordiale ale strategiei privind protecția, ameliorarea și utilizarea durabilă a solurilor din România. Pentru aceasta, este necesar să se instituie un set de măsuri pentru a se asigura:

- limitele maxime admise cu privire la degradarea solurilor;
- inventarierea arealelor cu probleme și prioritizarea acțiunilor;
- modernizarea sistemului național de monitorizare a calității solului;
- cunoașterea potențialelor naturale și stabilirea modalităților eficiente de utilizare

a terenurilor, în concordanță cu cerințele dezvoltării economice și ale protecției mediului;

- reabilitarea și reconstrucția ecologică a solurilor;

5. Acțiuni strategice privind calitatea pădurilor

Gestionarea durabilă a pădurilor necesită promovarea unor acțiuni specifice orientate pe următoarele direcții:

- asigurarea integrității fondului forestier național, în condițiile și cu respectarea situației rezultate în urma schimbării formei de proprietate a acestuia;
- întregirea fondului forestier ;
- reconstrucția ecologică a pădurilor deteriorate structural de factori naturali și antropici;
- menținerea volumului recoltelor anuale de lemn la nivelul posibilităților pădurilor;
- conservarea biodiversității și asigurarea stabilității, sănătății și polifuncționalității pădurilor.

6. Acțiuni strategice privind dezvoltarea agriculturii

Dezvoltarea și modernizarea agriculturii trebuie să aibă ca obiectiv principal crearea unor sisteme și structuri moderne și eficiente care să asigure:

- produse alimentare și nealimentare pentru piața internă și disponibilități pentru export, în condițiile cerințelor crescânde pentru calitate;
- protecția resurselor naturale: solul, apa, aerul și biodiversitatea, resurse limitate care, în condițiile globalizării agriculturii, vor deveni o problemă strategică mondială;
- menținerea patrimoniului funciar al agriculturii la standarde de calitate superioară, atât prin eliminarea dereglărilor provocate de propria activitate, cât și acțiuni de anulare a efectelor dăunătoare produse de industrializare și urbanizare.
- crearea de sisteme și structuri viabile de organizare și producție adecvate aplicării tehnicilor și tehnologiilor eficiente în producția agricolă, specifice condițiilor ecologice, luând în considerare pluralismul categoriilor de proprietate în agricultură.

7. Acțiuni strategice privind industria

Strategia industrială de dezvoltare durabilă trebuie să urmărească stimularea competitivității și realizarea pe această bază a unei creșteri economice stabile și de durată, în concordanță cu protecția mediului. Pentru realizarea acestor obiective sunt necesare următoarele măsuri:

- conturarea unei macrostructuri industriale viabile;
- restructurarea intrasectorială;
- alinierea la standardele europene și internaționale;
- specializarea ofertei de export;
- dezvoltarea serviciilor pentru producție, prin dezvoltarea ofertei de pachete de produse și servicii;
- creșterea potențialului concurențial, prin promovarea concentrării industriale și industrial financiar;
- protecția mediului în condițiile creșterii economice din industrie.

8. Acțiuni strategice privind transporturile

Obiectivul principal al politicii din domeniul transportului îl constituie restructurarea sistemului de transport și asigurarea funcționării acestuia în vederea realizării unui sistem de transport omogen, conectat din punct de vedere al structurii la coridoarele pan-europene. Politica în domeniul asigurării unei dezvoltări durabile a sectorului transporturi are în vedere următoarele acțiuni generale:

- reabilitarea și modernizarea infrastructurii și echipamentelor;
- asigurarea interconectării și interoperabilității între rețelele și modurile de transport;
- realizarea rețelilor pan-europene de transport;

- utilizarea modurilor de transport ecologic;
- utilizarea de mijloace de transport performante tehnic și operaționale pentru toate tipurile de transport;
- implementarea tehnologiilor de depoluare specifice;
- aplicarea măsurilor preventive pentru limitarea efectelor poluării;
- extinderea transporturilor combinate și intermodale.

9. Acțiuni strategice privind gestiunea deșeurilor

Impactul deșeurilor asupra mediului este semnificativă, administrarea corespunzătoare a acestora generând contaminări ale solului și ale pânzei freatice, precum și emisii de gaze toxice, cu efecte directe asupra sănătății populației. În elaborarea unei strategii pentru îmbunătățirea managementului deșeurilor trebuie să se țină cont de următoarele direcții de acțiune:

- optimizarea relațiilor de parteneriat între firmele de reciclare și administrațiile publice locale;
- crearea rețelilor de colectare selectivă și valorificare a deșeurilor reciclabile și implicarea responsabilă a administrațiilor publice locale;
- stimularea prin instrumente economico-financiare a producătorilor interni, în vederea creșterii competitivității industriei de reciclare;
- stimularea producției care generează cantități reduse de deșeuri;
- crearea rețelei de monitorizare a deșeurilor toxice și radioactive.

10. Acțiuni strategice privind centrele populate

Sensul dezvoltării durabile al așezărilor umane îl constituie asigurarea unui mediu sănătos și coerent sub raport funcțional și cultural, la nivelul localităților urbane și rurale, precum și al rețelei de localități din teritoriu, în condițiile păstrării echilibrului față de complexul de resurse ale capitalului natural.

Obiectivele strategice pentru centrele populate sunt următoarele:

- dezvoltarea echilibrată a regiunilor prin repartizarea uniformă a activităților social economice în teritoriu;
- îmbunătățirea condițiilor de viață, a transportului urban și valorificarea eficientă a patrimoniului natural și a celui construit;
- dezvoltarea așezărilor umane în zone care nu sunt supuse riscurilor naturale și agenților poluanți;
- ridicarea standardului de locuire în mediul urban și rural;
- reducerea pierderilor energetice datorate izolării termice ineficiente;
- păstrarea identității culturale a orașelor și crearea unei rețele de spații verzi în conexiune cu ecosistemele din teritoriu.

La nivelul Regiunii Vest au fost identificate **12 categorii de probleme**, cinci categorii de probleme vizând elemente ale mediului natural și șapte categorii de probleme vizând elemente ale activității socio-economice antropice:

- Cantitatea și calitatea apei potabile
- Degradarea calității apelor de suprafață
- Degradarea solului și apelor subterane
- Poluarea atmosferică
- Gestiunea deșeurilor
- Pericole generate de catastrofe/fenomene naturale și antropice
- Urbanizarea mediului, transportul rutier și feroviar
- Asigurarea stării de sănătate
- Degradarea biodiversității și a mediului natural
- Educația ecologică și dezvoltarea durabilă
- Turism și agrement
- Capacitatea administrativă a instituțiilor cu atribuții în domeniul protecției mediului

înconjurător.

Numărul de acțiuni corespunzătoare fiecărei categorii de probleme de mediu din PRAM - Regiunea Vest, și stadiul de realizare al acestora, în semestrul I 2017 este redată în tabelul următor:

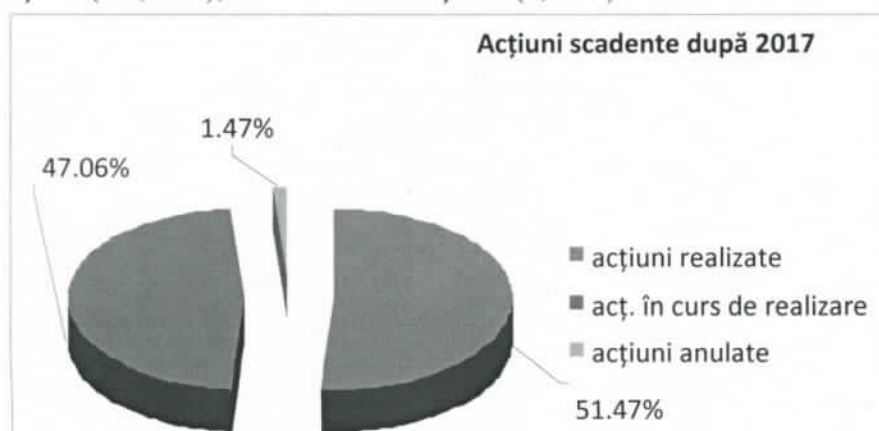
Nr. crt.	Categoriile de probleme de mediu	Număr acțiuni / Comentarii
1.	Gestiunea deșeurilor	27/ 19- realizate, 7- în curs de realizare, 1- anulată
2.	Degradarea apelor de suprafață	12/ 7 realizate, 5 – în curs de realizare
3.	Cerința și calitatea apei potabile	15/8- realizate, 7 în curs de realizare
4.	Pericole generate de catastrofe/fenomene naturale și antropice	19/ 6- realizate, 13 în curs de realizare
5.	Poluarea atmosferică	10/ 7 în curs de realizare, 3 - realizate
6.	Degradarea solului și a apelor subterane	24/11-realizate, 9 în curs de realizare, 2- anulate, 2 nerealizate
7.	Asigurarea stării de sănătate a populației	2/ 2- realizate
8.	Poluarea solului	(sunt trecute împreună cu acțiunile de la degradarea apelor subterane)
9.	Urbanizarea mediului, transportul rutier și feroviar	34/19 realizate, 15- în curs de realizare
10.	Degradarea biodiversității și a mediului natural	29/ 15- realizate, 14- în curs de realizare
11.	Educația ecologică și dezvoltarea durabilă	8/3- realizate, 5 în curs de realizare
12.	Turism și agrement	9/ 5-realizate, 4- în curs de realizare
13.	Capacitatea administrativă a instituțiilor cu atribuții în domeniul mediului înconjurător	11/ 7-realizate, 4- în curs de realizare
	TOTAL	200/107 realizate, 88 - în curs de realizare, 3- anulate, 2 nerealizate.

3.1.2. Concluzii la realizarea acțiunilor PRAM scadente în anul 2017

Nu exista acțiuni cuprinse în PRAM scadente în anul 2017.

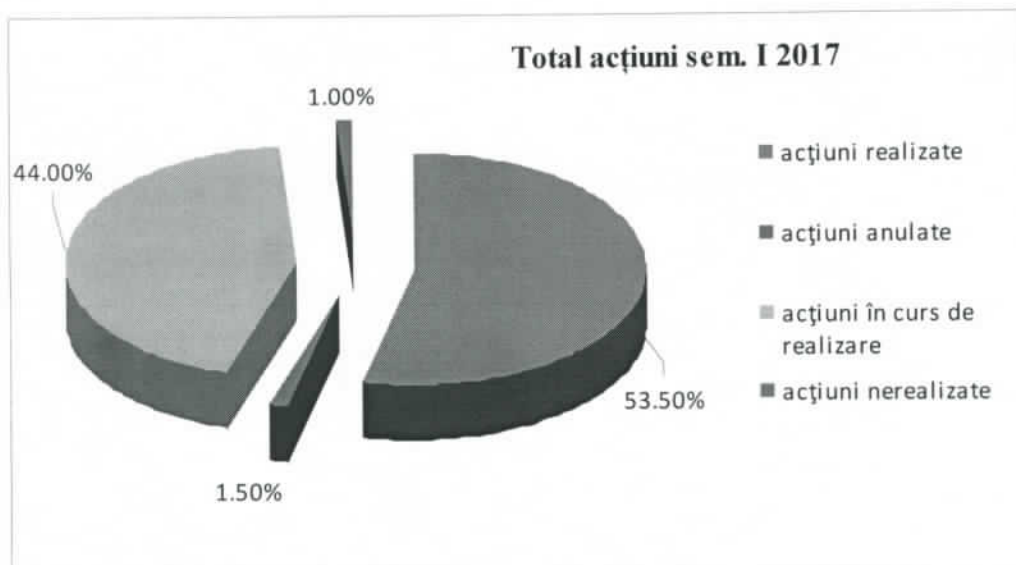
3.2.2. Concluzii la realizarea acțiunilor PRAM scadente după 2017

Din 68 acțiuni al căror termen scadent este după 2017 (inclusiv acțiunile permanente, periodice și anuale) la sfârșitul semestrului I sunt realizate 35 acțiuni (51,47%), sunt în curs de realizare 32 acțiuni (47,06%), iar anulate -1 acțiune (1,47%).

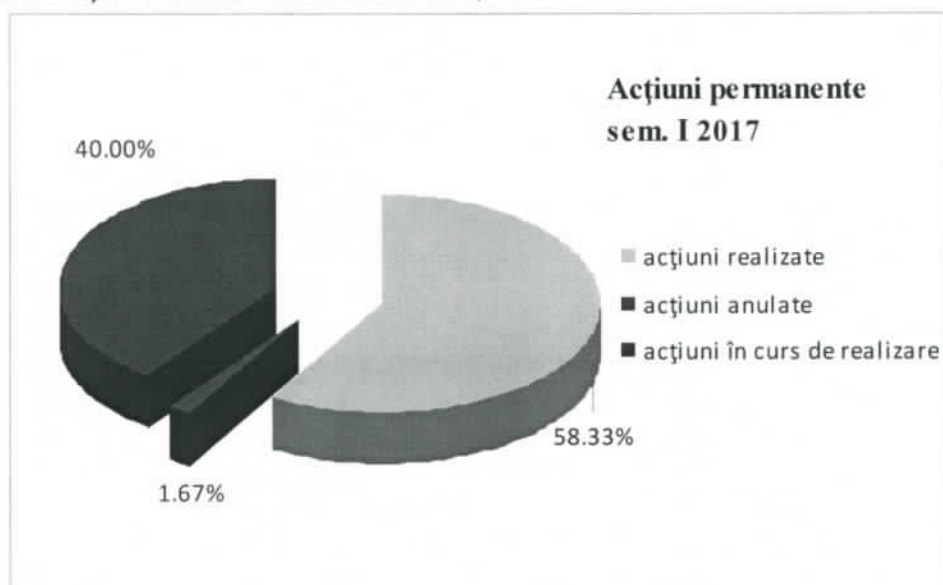
3.3.2. Concluzii la realizarea acțiunilor total PRAM

La sfârșitul semestrului I 2017, din totalul de 200 de acțiuni, 107 acțiuni sunt realizate (53,5%), 88 de acțiuni sunt în curs de realizare (44%), 3 acțiuni sunt anulate (1,5%), nerealizate 2 acțiuni(1%). Nu sunt acțiuni amânate sau realizate în avans.

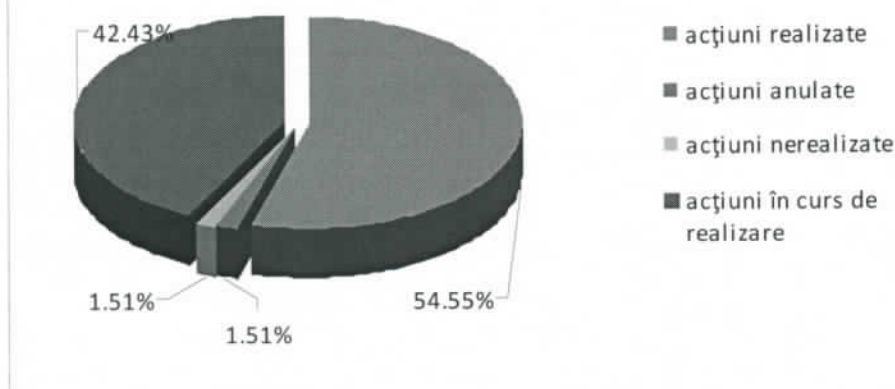
3.4. 2. Evaluarea rezultatelor implementării PRAM

În semestrul I 2017, din totalul de 60 de **acțiuni incluse în PRAM cu termen de realizare permanent**, 58,33% sunt acțiuni realizate, 40 % acțiuni sunt în curs de realizare, 1,67% acțiuni anulate. Dintre acțiunile cu termen de realizare permanent, nu sunt acțiuni realizate în avans, nu sunt acțiuni care să fi fost nerealizate, sau amânate.

La sfârșitul semestrului I 2017, din totalul de 132 de **acțiuni incluse in PRAM cu termen de realizare ≤ 2017**, 54,55% sunt acțiuni realizate, 42,43% acțiuni sunt în curs de realizare, 1,51% sunt acțiuni anulate și 1,51% acțiuni au fost nerealizate .

Acțiuni ≤ 2017

Comparativ cu anii precedenți, **la sfârșitul semestrului I 2017** se constată o scădere a **acțiunilor realizate**, de la un procent de 71% în anul 2016, 70,5% în 2015, 60,5% în anul 2014, 54,5% în 2013, 59% în 2012, la 53,5% la sfârșitul semestrului I 2017. Această scădere se poate explica prin creșterea numărului de acțiuni în curs de realizare în semestrul I 2017.

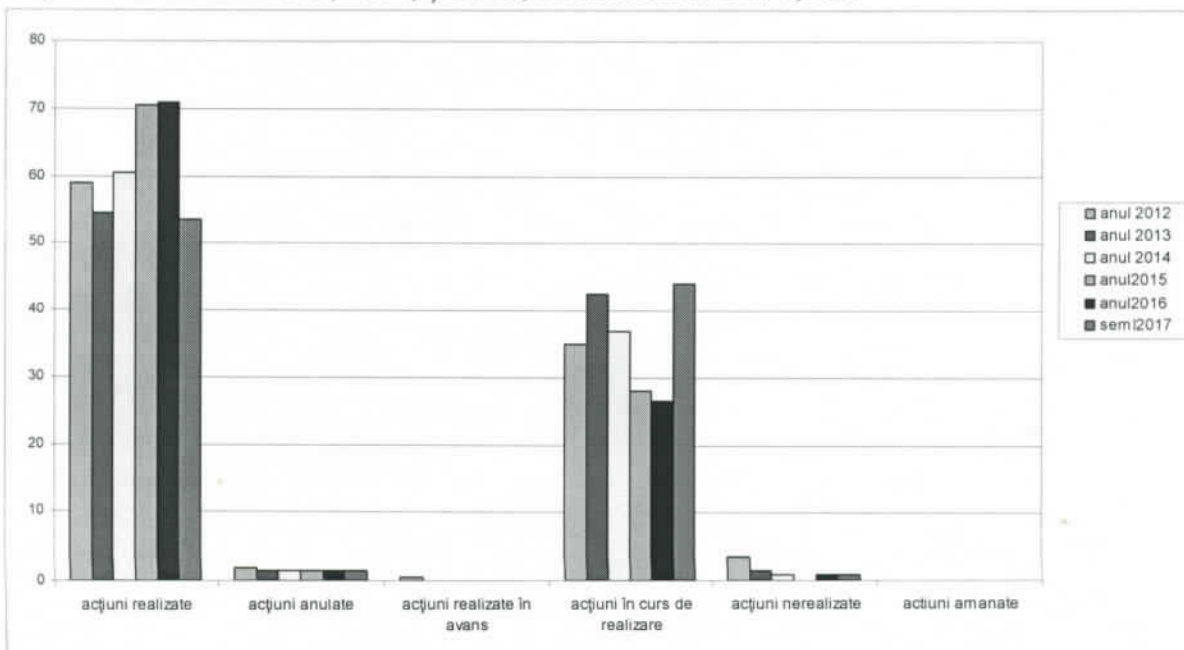
Acțiunile în curs de realizare la sfârșitul semestrului I 2017(44%) înregistrează o creștere față de anii precedenți 2012 (35%), 2013 (42,5%), 2014 (37%) și față de 2015 (28%) și (26,5%) în 2016.

În semestrul II 2016 acțiunile nerealizate sunt de 1% din totalul acțiunilor cuprinse în PRAM, la egalitate cu anul 2014 și 2016, scăzând comparativ cu 2012 (3,5%) și 2013 (1,5%), și în creștere față de 2015 (0%).

Acțiunile anulate în semestrul I 2017 se păstrează la egalitate ca procente din totalul acțiunilor din PRAM cu anii 2016, 2015, 2014, 2013 (în procent de 1,5%) și în scădere față de anul 2012, în care acțiunile anulate au fost 2%.

Acțiunile amânate se păstrează în număr de zero în ultimii ani.

Acțiunile în avans la sfârșitul semestrului I 2017 din totalul acțiunilor cuprinse în PRAM, sunt 0%, la fel ca în anii 2015, 2014, și 2013, iar în 2012 au fost 0,5% .

Grafic. Evoluția comparativă a stadiului de realizare a acțiunilor cuprinse în PRAM-regiunea Vest, în ultimii 6 ani, exprimat în procente.

**STADIUL DE REALIZARE AL OBIECTIVELOR/ACȚIUNILOR INCLUSE ÎN P.R.A.M.,
semestrul I 2017.**

Termen de realizare	Număr acțiuni realizate	Număr acțiuni realizate în avans	Număr acțiuni în curs de realizare	Număr acțiuni nerealizate	Număr acțiuni amânate	Număr acțiuni anulate	Total acțiuni
Permanente	35	-	24	-	-	1	60
≤ 2017	72	-	56	2	-	2	132
> 2017	-	-	8	-	-	-	8
Total	107	-	88	2	-	3	200

CAP. 5 DEMERSURILE ÎNTRERINSE PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA COLABORĂRII CU AUTORITĂȚILE LOCALE ȘI CU ALTE INSTITUȚII IMPLICATE ÎN PROCESUL DE PLANIFICARE DE MEDIU

Printre demersurile întreprinse pentru îmbunătățirea colaborării cu autoritățile locale și cu alte instituții implicate în procesul de planificare de mediu, se pot aminti: încheierea de protocoale de colaborare cu instituții de învățământ din județul Timiș, colaborare în proiecte propuse de alte instituții/ONG-uri, consilierea autorităților publice locale pentru pregătirea cererilor de finanțare nerambursabilă din FEDR în vederea realizării sistemelor de gestionare integrată a deșeurilor, implicarea autorităților în acțiunile de conștientizare și educație ecologică organizate de către APM Timiș, notificări semestriale către autoritățile/instituțiile responsabile având obligații și responsabilități în domeniul protecției mediului, întâlniri și discuții cu membrii echipei de evaluare și monitorizare a PLAM.

CAP. 6 OPORTUNITĂȚILE/DIFICULTĂȚILE ÎNTÂMPINATE ÎN DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DE PLANIFICARE DE MEDIU

Dintre dificultățile întâmpinate în procesul de implementare, monitorizare, se pot enumera următoarele: lipsa unui feedback permanent din partea anumitor instituții locale, atât ca urmare a neimplicării efective în transmiterea datelor cât și superficialitatea completării matricilor de monitorizare privind stadiul de realizare al acțiunilor, insuficiența fondurilor necesare la nivelul autorităților/instituțiilor/agenților economici responsabili cu implementarea unor măsuri, implicarea insuficientă în accesarea oportunităților de finanțare din partea agenților economici și a promotorilor locali privind investițiile în domeniul protecției mediului.

Oportunitățile în desfășurarea activităților de planificare de mediu au constat într-o serie de puncte tari existente la nivelul autorităților, instituțiilor și societăților civile, iar pe de altă parte în oportunitățile oferite de forțele exterioare județului (legislație, posibilitatea unor finanțări din bugetul statului sau din surse externe, necesitatea atingeri standardelor UE în domeniul mediului etc.).

CAP. 7 ACTIVITĂȚI REALIZATE ÎN SEMESTRUL I 2017 PENTRU DISEMINAREA INFORMAȚIEI PRIVIND P.L.A.M.

În vederea informării publicului și mediatizării documentelor PLAM, acesta este afișat pe site-ul APM Timiș la topicul Dezvoltare Durabilă, secțiunea Planificare de mediu.

APM Timiș a transmis presei spre publicare, comunicate de presă referitoare la obiectivele și acțiunile de mediu cuprinse în PLAM Timiș, pentru care APM Timiș este responsabilă în implementare. Ca urmare a comunicatelor transmise, acestea au fost publicate în presa scrisă locală și regională, în ziare precum: Renașterea Bănățeană, Ziua de Vest, Agenda, Timpolis, cât și în presa electronică.

CAP. 8 STADIUL IMPLEMENTĂRII AGENDEI LOCALE 21

8.1. Stadiul implementării proiectelor incluse în Agenda Locală 21

La nivelul județului Timiș, s-au elaborat următoarele documente care includ obiective ce se pliază cu cele vizate de Agenda Locală 21.

- În cadrul Primăriei Municipiului Timișoara:

- Planul Integrat de Dezvoltare al Polului de creștere Timișoara, aprobat prin Hotărârea Consiliului Local nr.137/27.04.2010;

- Strategia de Dezvoltare Durabilă ;

- Prin Hotărârea de Consiliu Local 201/22.04.2008 a fost aprobat Conceptul privind strategia în domeniul protecției mediului în municipiul Timișoara - "Timișoara Ecologică"

- document care se constituie într-un Plan Municipal de Acțiune privind Protecția Mediului.

- Pentru municipiul Lugoj s-a elaborat Strategia de Dezvoltare a municipiului Lugoj, în anul 2010.

- Primaria Receaș a elaborat "Strategia de Dezvoltare a orasului Receaș" în anul 2008.

Nr. crt.	Denumirea proiectului/ Beneficiar	Localizare	Domeniul de mediu	Stadiul de realizare	Sursele de finanțare	Observații
1.						
2.						
3.						

9. **ANEXA 1** – Stadiul proiectelor din județul Timiș incluse în Portofoliul de proiecte al Planului Național de Acțiune pentru Protecția Mediului

10. **ANEXA 2** – Tabel centralizator cu propunerile de proiecte din Planul Național de Acțiune pentru Protecția Mediului direcționate către PLAM

11. **ANEXA 3**– Stadiul proiectelor din Regiunea Vest incluse în Portofoliul de proiecte al Planului Național de Acțiune pentru Protecția Mediului

12. **ANEXA 4**– Tabel centralizator cu propunerile de proiecte din Planul Național de Acțiune pentru Protecția Mediului direcționate către PRAM

DIRECTOR EXECUTIV,

Mihai CEPEHA

Întocmit,

Luminița BADEA

Consilier Serviciul Monitorizare și Laboratoare
monitorizare@apmtm.anpm.ro , 0256491795 int. 307